

DE STER

92E JAARGANG

NUMMER 8

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1992

DE STER

AUGUSTUS 1992

Omslag:

'Wij worden in een adembenemend tempo een kerk die in het grootste deel van de wereld voet aan de grond heeft', schrijft ouderling John K. Carmack. Maar, zegt hij, ondanks culturele verschillen kunnen wij 'eenheid in verscheidenheid' tot stand brengen. (Zie bladzijde 26.)

Illustrator: Roger Loveless.

ARTIKELLEN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUM:

DE SLUITSTEEN VAN ONZE GODSDIENST PRESIDENT EZRA TAFT BENSON 2

DE HEILIGEN IN INDONESIAË DAVID MITCHELL 10

EENHEID IN VERSCHIEDENHEID OUDERLING JOHN K. CARMACK 26

GELUK – IS DAT MOGELIJK? BARBARA CECCHINARO 32

HET BOEK VAN MORMON:

SCHILDERIJEN VAN ARNOLD FRIBERG 34

VOOR DE JONGEREN

MAMS EN DE STERREN ELAINE REISER ALDER 22

HET BRANDENDE GEVOEL KWAM LATER LARRY A. HILLER 44

OP KAMP IN ABIDJAN CHIRLEY ROUNDY ARNOLD 46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN 1

HUISBEZOEKBOODSCHAP:

ONDERRICHTEN EN STICHTEN DOOR DE VERGADERINGEN
HUISELIJK LEVEN 25

DE KINDERSTER

VERHALEN UIT HET BOEK VAN MORMON:

ALMA EN NEHOR 2

DE GAVE CYNTHIA COVEY HALLER 4

PARTICIPATIEPERIODE:

LAAT IEDER ZIJN NAASTE ACHTEN VIRGINIA PEARCE 8

VEEL PLEZIER! 10

LIED:

WIJ ZIJN VERSCHILLEND PATRICIA KELSEY GRAHAM 11

VAN VRIEND TOT VRIEND:

OUDERLING ANGEL ABREA 12

CREATIEVE VRIENDEN IN HET NIEUWS 14

DE SPREEKBEURT VAN EEN ZENDELING K. SCHOFIELD 16

DE STER

Augustus 1992 92e jaargang Nummer 8

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Esra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Charles Didier, Robert E. Wells

Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighthon

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Thomas L. Peterson

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly

Assistent: Marvin K. Gardner

Adjunct-redacteur: David Mitchell

Assistent-redacteur: DeAnne Walker

Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki

Art-director: Scott D. Van Kampen

Vormgeving: Sharni Cook

Koester: Diana W. Van Staveren

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

Kerkelijk Vertaalbureau

Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein

Telefoon: 03402-40260

Hoofd vertaalkantoor: P. J. Stolp

Nieuwsredacteur: A. H. Niessink

Administratie: A. H. Niessink

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriest. 21, Postfach 1549, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 06172-710334

© 1992 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Printed in Germany

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thai; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 a year. \$1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: f32,00 • België: Bfr. 590,00

Betalingen voor Nederland: bankrek. nr. 38.10.54.799 t.n.v. De Kerk van Jezus Christus, te Nieuwegein (Rabobank, Nieuwegein; postgiro v.d. bank: 422947).

Voor België: bankrek. nr. 404-6018551-44 t.n.v. Corp. of the Presiding Bishop, te Frankfurt (Kredietbank, Melsele).

Opgave van een nieuw abonnement te richten aan de administratie.

Verschijnt twaalf maal per jaar

PB MA 9208 DU

92988 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

VERANDERD LEVEN

Mijn leven is veranderd dankzij de Liahona (Spaanstalig). In 1991 hebben er een paar artikelen in het blad gestaan die mij ertoe hebben gebracht mijn leven te veranderen, vooruit te gaan in het evangelie en de blijde boodschap door te geven. Blijf, alstublieft, boeiende en hartverwarmende artikelen plaatsen die het hart raken en mensen veranderen zoals ik veranderd ben.

Magaly Mercado Martinez

Wijk August 15

Ring Arequipa Manuel Prado (Peru)

TWEEDE THUIS

Ik ben heel dankbaar voor het aprilnummer van de Seito no Michi (Japans-talig). Ik was vooral onder de indruk van het artikel 'Actief blijven – ook als uw huwelijkspartner geen lid is'. Hoewel ik niet getrouwd ben, werd ik toch gesterkt door het artikel aangezien ik thuis als enige lid ben. Ik hoop dat ik eens gezinsavond zal kunnen houden met alle leden van het gezin waartoe ik behoor. Voor mij is de kerk mijn tweede thuis. Ik ben uit het diepst van mijn hart dankbaar voor het geweldige evangelie van Jezus Christus.

Mika Takeuchi

Gemeente Taniyama

Ring Kagoshima Chiho (Japan)

ENORME HULP

Mijn twee broers en ik willen u bedanken voor de Tambuli (Engelstalige uitgave op de Filipijnen). Ik lees de Tambuli steevast sinds 1989 en ik geniet van elk nummer. De boodschappen van de algemene autoriteiten en veel van de andere artikelen hebben mij enorm geholpen. Naarmate het evangelie van Jezus Christus duidelijker voor ons wordt, sterkt dat onze relatie tot God.

Hopelijk zal iedereen, lid en niet-lid, de kans krijgen zo'n indrukwekkend tijdschrift te lezen.

Eden Tibayan Meneses

Wijk Urdaneta 2

Ring Urdaneta (Filipijnen)

WARE BANIER

Dank u voor uw geweldige werk in A Liahona (Portugeestalig). Ik leen het blad graag uit aan mijn vrienden die geen lid zijn. Zij beleven er veel plezier aan en laten zich lovend uit over uw werk. De inhoud is anders dan alle andere tijdschriften. Ik ben mijn Hemelse Vader dankbaar dat Hij onze kerkleiders geïnspireerd heeft tot het publiceren van zo'n tijdschrift. Het is echt een banier voor alle naties.

Ana Claudia Souza Oliveira

Wijk Floresta

Ring Belo Horizonte (Brazilië)

De sluitsteen van onze godsdienst

President Ezra Taft Benson

Ik wil een van de belangrijkste geschenken die in deze tijd aan de wereld gegeven is met u bespreken. Het geschenk waar ik het over heb, is belangrijker dan de uitvindingen die het gevolg zijn van de industriële en technische revoluties. Dit geschenk is zelfs waardevoller voor de mensheid dan de vele geweldige ontdekkingen die gedaan zijn op het gebied van de geneeskunde. Het is waardevoller voor de mensheid dan de ontwikkelingen in de lucht- en ruimtevaart. Ik bedoel het geschenk van het Boek van Mormon.

Dit geschenk was gedurende een periode van meer dan duizend jaar door de hand des Heren bereid, door Hem verborgen, opdat het in zijn zuiverheid bewaard zou blijven voor onze tijd. Waarschijnlijk getuigt niets duidelijker van het belang van deze Schriftuur dan wat de Heer er zelf over zegt.

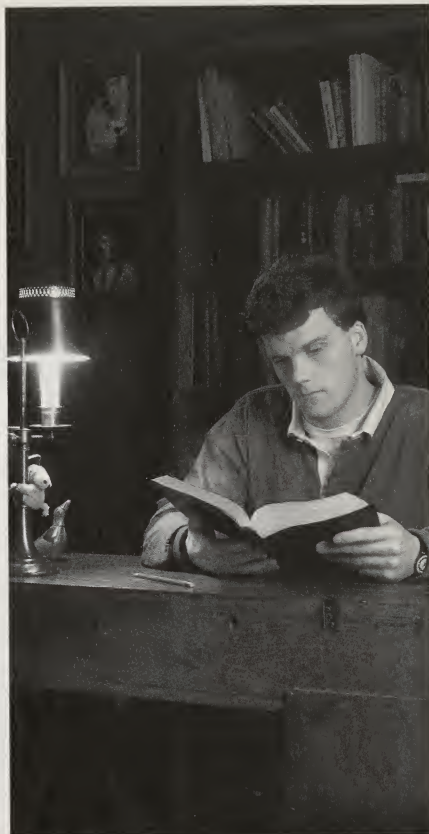
De profeet Joseph Smith heeft gezegd dat meer dan enig ander boek het volgen van de regels die in het Boek van Mormon gegeven worden de mens nader tot God brengen.

Uit zijn eigen mond is het getuigenis gekomen (1) dat het waar is (zie Leer en Verbonden [hierna: LV] 17:6); (2) dat het de waarheid en zijn woord bevat (zie LV 19:26); (3) dat het vertaald werd met macht van omhoog (zie LV 20:8); (4) dat het de volheid van het evangelie van Jezus Christus bevat (zie LV 20:9; 42:12); (5) dat het werd gegeven door inspiratie en bevestigd door de bediening van engelen (zie LV 20:10); (6) dat het bewijst dat de heilige Schriften waar zijn (zie LV 20:11); en (7) dat zij die het in geloof ontvangen het eeuwige leven zullen beërven (zie LV 20:14).

Een tweede krachtig getuigenis van het belang van het Boek van Mormon is het tijdstip waarop de Heer het te voorschijn liet komen in de zich ontvouwende herstelling. Het enige wat eraan voorafging, was het eerste visioen. Tijdens die prachtige manifestatie leerde de profeet Joseph Smith de ware aard van God kennen en vernam dat Hij een werk voor hem te doen had. Het te voorschijn komen van het Boek van Mormon volgde daarop.

Denk eens na over wat dat betekent. Het te voorschijn komen van het Boek van Mormon ging aan de herstelling van het priesterschap vooraf. Het werd een paar dagen voor de organisatie van de kerk gepubliceerd. De heiligen kregen het Boek van Mormon te lezen voordat ze de openbaringen ontvingen over verheven leerstellingen als de drie graden van heerlijkheid, het celestiale huwelijk, of het werk voor de doden. Het Boek van Mormon kwam voordat er priesterschapsquorums werden georganiseerd. Zegt dat ons niet iets over hoe belangrijk de Heer dit heilige boek acht?

Wanneer wij eenmaal beseffen hoeveel waarde de Heer aan dit boek hecht, hoeft het ons niet te verbazen dat Hij ons plechtig waarschuwt voor de manier waarop wij het ontvangen. Na aangegeven te hebben dat zij die het Boek van Mormon in geloof ontvangen en rechtvaardigheid bewerkstelligen een kroon van eeuwige heerlijkheid zullen ontvangen (zie LV 20:14), laat Hij de volgende waarschuwing daarop volgen: 'Doch voor hen, die hun hart in ongeloof verstokken, en het

FOTOGRAAF: STEVE BUNDERSON

verwerpen, zal het tot hun eigen veroordeling verkeren' (LV 20:15).

In 1829 waarschuwde de Heer de heiligen dat zij 'niet lichtzinnig met heilige dingen om (moesten gaan)' (LV 6:12). En toch gaan velen er lichtzinnig mee om, of met andere woorden, vatten velen het te gemakkelijk op, en doen het af als iets van weinig belang is.

In 1832, toen enkele zendingen uit het zendingsveld terugkeerden, berispte de Heer hen dat zij het Boek van Mormon lichtvaardig hadden opgevat. Als gevolg van die houding, zei Hij, was hun geest ver-

Het Boek van Mormon is voor onze tijd geschreven. Moroni heeft gezegd: 'Ziet, ik spreek tot u, alsof gij aanwezig waart, hoewel gij het niet zijt. Maar ziet, Jezus Christus heeft u aan mij getoond, en ik weet uw handelingen.'
(Mormon 8:35)

duisterd. Niet alleen hadden zij door hun lichtvaardige houding ten opzichte van dit heilige boek zelf aan licht ingeboet, maar ook de kerk was erdoor onder veroordeling gebracht, zelfs alle kinderen van Zion. En toen zei de Heer: 'En zij zullen onder deze veroordeling blijven, totdat zij zich bekeren en het nieuwe verbond gedenken, namelijk het Boek van Mormon' (LV 84:54-57).

Heeft het feit dat we het Boek van Mormon nu anderhalve eeuw in ons bezit hebben iets aan het belang van het boek afgedaan? Gedenken we het nieuwe verbond, namelijk het Boek van Mormon? In de Bijbel hebben we het Oude en het Nieuwe Testament. Het woord testament is de (Nederlandse) vertaling van een Grieks woord dat eveneens met verbond vertaald kan worden. [Zie Van Dale, 'testament', 3.] Is dit wat de Heer bedoelde toen Hij het Boek van Mormon het 'nieuwe verbond' noemde? Het is in ieder geval een getuige van Christus. Dit is een van de redenen waarom wij recentelijk de woorden 'Een getuige van Jezus Christus' aan de titel van het Boek van Mormon hebben toegevoegd.

In de begintijd van de kerk werden de heiligen berispt voor het te lichtvaardig opvatten van het Boek van Mormon; zou onze veroordeling dan minder zijn wanneer wij hetzelfde doen?

Er zijn drie voornaamste redenen waarom heiligen der laatste dagen de studie van het Boek van Mormon een project voor het leven moeten maken.

De eerste is dat het Boek van Mormon de sluitsteen van onze godsdienst is. Dit is een uitspraak van de profeet Joseph Smith. Hij getuigde 'dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek ter wereld en de sluitsteen van onze godsdienst was'. (Inleiding bij het Boek van Mormon.) Een sluitsteen is de middelste steen in een gewelf. Hij zorgt ervoor dat alle andere stenen op hun plaats blijven; als hij weggehaald wordt, stort het gewelf in.

Het Boek van Mormon is in drie opzichten de sluitsteen van onze godsdienst. Het is de sluitsteen van ons getuigen van Christus. Het is de sluitsteen van

onze leer. Het is de sluitsteen van ons getuigenis. Het Boek van Mormon is de sluitsteen van ons getuigen van Jezus Christus, die zelf de sluitsteen is van alles wat we doen. Het getuigt met kracht en duidelijkheid van zijn werkelijkheid. In tegenstelling tot de Bijbel, die door de handen van talloze kopiisten, vertalers en corrupte godsdienstanatici gegaan is die de tekst hebben vervormd, is het Boek van Mormon in slechts één stap, één geïnspireerde vertaling, van schrijver tot lezer gekomen. Daarom is zijn getuigenis van de Meester helder, onvervuild en krachtig. Maar het Boek van Mormon doet meer. Een groot gedeelte van de christelijke wereld van vandaag verwerpt de goddelijkheid van de Heiland. Ze trekken zijn miraculeuze geboorte, zijn volmaakte leven en de werkelijkheid van zijn glorierijke opstanding in twijfel. Het Boek van Mormon leert ons op niet mis te verstane wijze de waarheid van al deze dingen. Ook voorziet het ons van de volledigste uitleg van de verzoening. Waarlijk is dit door God geïnspireerde boek een sluitsteen in het getuigenis aan de wereld dat Jezus de Christus is (zie het Titelblad).

Het Boek van Mormon is ook de sluitsteen van de leer van de opstanding. Zoals ik eerder zei, de Heer heeft zelf aangegeven dat het Boek van Mormon de 'volheid van het evangelie van Jezus Christus' bevat (LV 20:9). Dat wil niet zeggen dat het iedere leerstelling bevat die ooit geopenbaard is, maar wel dat wij in het Boek van Mormon de volheid van die leerstellingen vinden die nodig zijn voor onze zaligheid. En ze worden duidelijk en eenvoudig uiteengezet, zodat zelfs kinderen de weg tot zaligheid en verhoging kunnen leren. Het Boek van Mormon biedt zo enorm veel dat ons begrip van de leringen van zaligheid verdiept. Zonder dat boek zou veel van wat er in andere Schrifturen onderwezen wordt lang niet zo duidelijk en waardevol zijn.

Tenslotte is het Boek van Mormon de sluitsteen van ons getuigenis. Net zo goed als dat een gewelf instort wanneer de sluitsteen weggehaald wordt, zo staat of valt de kerk met de waarheid van het Boek van Mor-

TOM LOVELL, MOBMON VUT DE INHOUD VAN DE PLATEN SAMEN

Geïnspireerd door God, die alles van begin tot eind overziet, vatte hij de kronieken samen die eeuwen besloegen door de verhalen, toespraken en gebeurtenissen uit te kiezen die voor ons de meeste waarde zouden hebben.

mon. De vijanden van de kerk begrijpen dat maar al te goed. Daarom doen zij zo enorm veel moeite om het te weerleggen, want als het Boek van Mormon in diskrediet kan worden gebracht, dan gebeurt hetzelfde met de profeet Joseph Smith. Evenzo de aanspraak op de sleutels van het priesterschap, en op openbaring, en op een herstelde kerk. Omgekeerd echter, als het Boek van Mormon wel waar is – en miljoenen hebben getuigd dat zij een getuigenis van de Geest ontvangen hebben dat het inderdaad waar is – dan moet men de aanspraken op de herstelling en alles wat daarbij hoort ook aanvaarden.

Ja, het Boek van Mormon is de sluitsteen van onze godsdienst – de sluitsteen van ons getuigenis, de sluitsteen van onze leer, en de sluitsteen van ons getuigenis van onze Heer Jezus Christus.

De tweede voornaamste reden waarom het Boek van Mormon een van onze belangrijkste studieobjecten moet zijn, is dat het voor onze tijd geschreven is. De Nephieten hadden dit boek niet, de Lamaniëten ook niet. Het was voor ons bestemd. Mormon schreef het boek toen de Nephitische beschaving bijna ten einde was. Geïnspireerd door God, die alles van begin tot eind overziet, vatte hij verslagen samen die eeuwen besloegen, koos de verhalen, toespraken en gebeurtenissen uit die voor ons de meeste waarde zouden hebben.

Alle belangrijke schrijvers van het Boek van Mormon getuigden dat zij voor toekomstige generaties schreven. Nephi zei: 'De Here God (heeft) mij beloofd, dat deze dingen, die ik schrijf, bewaard zullen blijven en zullen worden doorgegeven aan mijn nakomelingschap, van geslacht op geslacht' (2 Nephi 25:21). Zijn broer Jakob, die hem opvolgde, schreef in dezelfde trant: 'Want (Nephi) zeide, dat de geschiedenis van zijn volk op zijn andere platen zou worden gegraveerd, en dat ik deze platen moest bewaren, en ze doorgeven aan mijn nakomelingen, van geslacht op geslacht' (Jakob 1:3). Enos en Jarom gaven allebei aan dat zij niet voor hun eigen volk schreven, maar voor toekomstige generaties (zie Enos 15-16; Jarom 2).

Mormon zelf zei: 'Ja, ik spreek tot u, gij overblijfsel van het huis Israëls' (Mormon 7:1). En Moroni, de laatste geïnspireerde schrijver, zag zelfs onze tijd. 'Ziet,' zei hij, 'de Here heeft mij grote en wonderbare dingen getoond aangaande hetgeen te dien dage, wanneer deze dingen onder u zullen voortkomen, spoedig moeten geschieden.

'Ziet, Ik spreek tot u, alsof gij aanwezig waart, hoewel gij het niet zijt. Maar ziet, Jezus Christus heeft u aan mij getoond, en ik weet uw handelingen' (Mormon 8:34-35).

Als zij onze tijd zagen, en die dingen uitkozen die voor ons de meeste waarde zouden hebben, geeft dat dan niet aan hoe wij het Boek van Mormon moeten bestuderen? We moeten onszelf voortdurend afvragen: 'Waarom inspireerde de Heer Mormon (of Moroni of Alma) om dit in zijn kroniek op te nemen? Welke les kan ik hieruit leren die mij in mijn leven in deze tijd helpt?

Voorbeeld na voorbeeld kan gegeven worden van hoe die vraag beantwoord zal worden. Bijvoorbeeld, in het Boek van Mormon vinden we een voorbeeld van hoe we ons op de wederkomst moeten voorbereiden. Een groot gedeelte van het boek beslaat slechts enkele decennia voor Christus' komst in Amerika. Door die tijd en periode aandachtig te bestuderen, kunnen wij vaststellen waarom sommigen vernietigd werden in de verschrikkelijke oordelen die aan zijn komst voorafgingen, en waarom anderen bij de tempel stonden in het land Overvloed en hun handen in de wonden van zijn handen en voeten staken.

Uit het Boek van Mormon leren we hoe discipelen van Christus leven in oorlogstijd. Het Boek van Mormon brengt op treffende, reële wijze het kwaad van geheime verenigingen aan het licht. In het Boek van Mormon wordt ons geleerd hoe met vervolging en afval om te gaan. We leren veel over hoe we zedingswerk moeten doen. En beter dan waar dan ook worden in het Boek van Mormon de gevaren aangetoond van het materialisme en het richten van ons hart op de wereldse zaken. Kan iemand eraan twijfelen dat dit boek

**Het getuigenis van de Meester in het Boek van Mormon is helder,
onvervuild en krachtig. (. . .) Waarlijk is dit door God geïnspireerde boek een
sluitsteen bij ons getuigen tot de wereld dat Jezus de Christus is.**

voor ons bedoeld is en dat we er enorme kracht, enorme troost en enorme bescherming in vinden?

De derde reden waarom het Boek van Mormon zo waardevol is voor heiligen der laatste dagen wordt gegeven in de uitspraak van Joseph Smith die we al eerder aangehaald hebben. Hij zei: 'Ik vertelde de broeders dat het Boek van Mormon het nauwkeurigste boek ter wereld en de sluitsteen van onze godsdienst was; meer dan enig ander boek zal het volgen van de in dit boek gegeven regels de mens nader tot God brengen' (Inleiding tot het Boek van Mormon). Dit is de derde reden waarom we het boek moeten bestuderen. Het helpt ons om nader tot God te komen. Huijst er niet diep in ons hart een verlangen om nader tot God te komen, om meer als Hij te zijn in ons dagelijks leven, om voortdurend zijn aanwezigheid te voelen? Zo ja, dan helpt het Boek van Mormon ons om dat te bereiken, meer dan enig ander boek.

Het gaat er niet alleen om dat het Boek van Mormon ons de waarheid onderwijst, hoewel het dat zeker doet. Het gaat er niet alleen om dat het Boek van Mormon van Christus getuigt, hoewel het dat zeker op zeer effectieve wijze doet. Er is meer. Er gaat een macht van het boek uit die uw leven ten goede zal komen zodra u het ernstig begint te bestuderen. U zult grotere kracht vinden om verleidingen te weerstaan. U zult de kracht vinden om misleidingen te onderkennen. U zult de kracht vinden om op het enge en smalle pad te blijven. De Schriften worden 'de woorden des levens' genoemd (zie LV 84:85), en nergens is dat juister dan in het Boek van Mormon. Wanneer u begint te hongeren en dorsten naar deze woorden, zult u in toenemende mate een overvloedig leven vinden. Ik smeek u met heel mijn hart dat u in alle ernst het belang van het Boek van Mormon voor u persoonlijk en voor de kerk als geheel wilt overwegen.

Laten wij niet onder veroordeling blijven, met de daarbij behorende vloek en oordeel, door dit geweldige, prachtige geschenk van de Heer lichtvaardig op te vatten. (Zie Leer en Verbonden 84:54-58.) Laten wij liever aanspraak maken op de beloften die verbonden

zijn aan het bewaren ervan als een schat in ons hart. Ik heb vele brieven van heiligen ontvangen, oud en jong, over de hele wereld, die de uitdaging aanvaard hebben om het Boek van Mormon te lezen en te bestuderen.

Hun getuigenissen dat hun leven veranderd is en hoe zij nader tot de Heer zijn gekomen door zich die verplichting op te leggen, hebben mij ten zeerste aangegrepen. Deze prachtige getuigenissen zijn voor mij weer een bevestiging van de woorden van de profeet Joseph Smith, dat het Boek van Mormon werkelijk 'de sluitsteen van onze godsdienst (is); meer dan enig ander boek zal het volgen van de in dit boek gegeven regels' een man en vrouw 'nader tot God brengen.'

Dit is mijn gebed, dat het Boek van Mormon de sluitsteen van ons leven mag worden. □

Uit een toespraak die president Benson tijdens de algemene oktoberconferentie van 1986 heeft gehouden.

SUGGESTIES VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. Het Boek van Mormon is een geschenk aan de mens, onder leiding van de Heer te voorschijn gekomen.
2. Hoewel de Heer verschillende keren getuigenis heeft afgelegd van de waarheid van het Boek van Mormon, zijn er nog steeds mensen onder ons die het boek lichtvaardig opvatten door er niet geregeld in te lezen en de leringen die er in staan niet toe te passen in hun leven.
3. Wij behoren het Boek van Mormon ons leven lang te bestuderen, omdat:
 - het de sluitsteen van ons getuigen van Christus is, van onze leer, en van ons getuigenis.
 - het voor onze tijd geschreven is.
 - het ons dichter bij God brengt.
 - er een macht van het boek uitgaat die ons leven ten goede zal komen zodra wij het ernstig beginnen te bestuderen.

SCHILDER, GREG OLSEN

DE HEILIGEN IN INDONESIË

David Mitchell

Het is ongeveer kwart voor tien, op zondagochtend in Solo, 585 kilometer ten zuidoosten van de hoofdstad van Indonesië, Jakarta. Broeder Suwarno gaat van huis en stapt op de fiets. Drie van zijn zeven kinderen gaan ook op zijn fiets. De drie andere kinderen klimmen met de nodige moeite op de fiets van grote broer Andi. Ze gaan naar de zondagsschool. Als hij in de klas Evangelieleer zijn les heeft gegeven, woont broeder Suwarno ongeveer tien minuten de priesterschapsklas bij en gaat dan terug naar huis om zijn vrouw achterop te nemen en naar de avondmaalsdienst te fietsen.

Ongeveer 600 kilometer naar het westen, in Bandung, huren broeder en zuster Dapalangga en hun vier kinderen een klein passagiersvoertuig om naar de kerk te gaan. Broeder Dapalangga is president van de Gemeente Bandung.

In Jakarta nemen zuster Hermin en haar twee jongste zoons de bus naar de kerk. Haar oudste zoon gaat

op de fiets en is via binnenweggetjes het eerst bij de kerk.

Al deze bekeerlingen, de familie Suwarno, de familie Dapalangga en de familie Hermin zijn karakteristiek voor de amper vierduizend heiligen der laatste dagen in een land met 187 miljoen inwoners.

De kerk is relatief nieuw in Indonesië, een verzameling van zo'n 13000 eilanden rond de evenaar tussen het Aziatische vasteland en Australië. Het grootste eiland, Java, een van de dichtstbevolkte gebieden ter wereld, telt drie districten en zeventien gemeenten van de kerk.

BESCEIDEN BEGIN

De eerste gemeente werd in 1970 in Jakarta georganiseerd, een maand nadat er zendelingen vanuit het Zendingengebied Singapore in dit overwegend islamitische land waren gearriveerd. De kerk werd in augustus 1970 officieel erkend. De daaropvolgende jaren nam het ledental toe, werden er meer gemeenten georganiseerd, werd het

Broeder Suwarno maakt zich klaar om met drie van zijn kinderen naar de kerk te fietsen. De drie anderen rijden mee op de fiets van hun grote broer.

Als hij het zendingswerk in Indonesië even kan loslaten, vindt president Piet Hein Tandiman het fijn om viool te spelen. Hij en zuster Tandiman, beiden bekeerlingen, hebben vier zoons op zending gehad.

Boek van Mormon in het Indonesisch uitgegeven en werden leden uit het land zelf daar op zending geroepen. Het zendingswerk stuitte echter op problemen, het werk langs de deuren werd door de overheid aan banden gelegd en in januari 1981 werd het zendingsgebied opgeheven. Maar de plaatselijke zendelingen gingen in stilte met hun werk door. In 1985 werd er een nieuw zendingsgebied geopend onder leiding van president Effian Kadarusman, een Indonesier. In juli 1988 werd er een nieuw zendingshuis ingewijd, maar sinds november 1988 mogen er geen buitenlandse zendelingen het land meer in.

In juli 1989 werd het Indonesische zendingskantoor weer gesloten. Nu valt het zendingswerk daar weer onder het Zendingsgebied Singapore. Momenteel verbreiden zo'n 60 plaatselijke zendelingen het evangelie onder toezicht van president Piet Hein Tandiman, die raadgever is in het presidium van het Zendingsgebied Singapore en in Jakarta woont.

President Tandiman, een gepensioneerde overheidsfunctionaris, werkte in 1970 op een advocatenkantoor toen hij in contact kwam met advocaten van de kerk die een aanvraag tot erkenning van de kerk indienden. Op hun uitnodiging luisterde hij naar de zendelingenlessen. Hij raakte onder de indruk van het gedrag van de zendelingen, van hun leerstellingen, en van de

vriendschap die hij ontving. 'Dit alles maakte diepe indruk op me, een indruk die me bijbleef en me hielp actief te blijven in de eerste jaren van mijn lidmaatschap', zegt hij. President Tandimans vrouw en zes kinderen aanvaardden ook het evangelie, en hij doopte ze. Zijn dochter is nu getrouwd en heeft zelf een dochter. Vier zoons zijn in Indonesië op zending geweest, en een vijfde zoon kijkt uit naar een zendingsoproep.

Een jaar na zijn doop werd broeder Tandiman geroepen als president van de Gemeente Jakarta, en later als president van het District West-Java.

ALLE MENSEN BEREIKEN

Nu hij toezicht houdt op het zendingswerk, ziet president Tandiman hoe belangrijk het is dat de zendelingen en de leden zich meer inspannen om alle lagen van de Indonesische bevolking te bereiken. 'De meeste leden komen uit de lagere bevolkingsgroepen', zegt hij. 'Wij moeten de basis van de kerk versterken met een ruimer spectrum van leden.'

In elk gebied waar de kerk in de kinderschoenen staat, is er behoefte aan een betere begeleiding en integratie van nieuwe leden, zo ook in Indonesië. 'Soms is het al een heel probleem om naar de kerk te komen. Veel mensen wonen ver bij hun kerk

De familie Tukimin uit Solo verkoopt bakso (een vleesgerecht) vanachter een handkarretje. Twee HLD-zendingen kochten regelmatig iets bij hem. Op zekere dag vroeg broeder Tukimin hun wat ze deden. Die vraag leidde uiteindelijk tot de doop van het gezin. Broeder Tukimin is momenteel werkzaam als raadgever in het zondagsschoolpresidium. Van links: Sarwono, Supono, Sariyati (op krukje), Sariyani, zuster en broeder Tukimin. Niet op de foto staan twee andere kinderen, Sarsono en Triyono.

Zuster Hermin uit de Gemeente Jakarta, alleenstaande moeder die zichzelf en drie zoons moet onderhouden, ondervindt de meeste steun door actief in de kerk te zijn, de Schriften te lezen en lofzangen te zingen.

Toen ze van een nieuwe en 'verkeerde' kerk hoorden die in Solo was gekomen, was Thomas Suwondo nieuwsgierig genoeg om de diensten bij te wonen. Hij en zijn vrouw volgden naar de zendingenlessen en werden in 1978 gedoopt. Zij en hun kinderen zijn nu lid van de Gemeente Banjarsari. Broeder Suwondo is kleermaker en ook privé-leraar wiskunde en andere schoolvakken. Hij was aan het lesgeven toen deze foto gemaakt werd. Zuster Suwondo, tweede van links, is hier afgebeeld met vijf van haar zeven kinderen. Suharno, links staand, is een neef.

vandaan, en voor een groot gezin met een klein inkomen kan het openbaar vervoer duur zijn', zegt president Tandiman. 'Maar ik denk dat als de mensen naar de kerk willen, ze een manier zullen vinden om er te komen. Het is een beproeving van hun geloof.'

STEUN EN KRACHT

Geloof in Jezus Christus en goede werken zijn als een lichtbaken in het leven van de Indonesische heiligen. Broeder Suwarno uit Solo werd zwaar in zijn nieuwgevonden geloof beproefd toen hij een zevenjarig dochtertje verloor door een tragisch ongeluk, net twee weken na zijn doop in december 1977.

'Ik was toen kleermaker. Ik had het altijd druk en had geen tijd voor m'n gezin. Op de dag van het ongeluk was ik iets aan het klaarmaken voor een klant en had mijn dochter alleen gelaten. Op de een of andere manier gooide ze een petroleum-lampje om dat op tafel stond te branden. De gemorste petroleum ging ook branden en haar haar en toen haar jurk vatten vlam. Ik brandde m'n eigen handen toen ik panisch probeerde haar jurk uit te trekken. Ik bracht haar naar het ziekenhuis, waar ze acht dagen later overleed.

'De zendingen en de leden van de gemeente kwamen naar het ziekenhuis en bij ons thuis om hulp aan te bieden. Een van de leden bleef

elke avond urenlang bij me in het ziekenhuis. Ik kon niet vergeten of negeren wat hij en de andere leden voor me hadden gedaan. Het was hun steun en kracht die mij door die eerste periode van mijn lidmaatschap heen hielp.

'Die begeleiding en oprechte zorg van de leden waren er mede de oorzaak van dat ook mijn vrouw lid van de kerk werd. Ze liet zich in 1979 dopen. En toen ze oud genoeg waren, werden ook onze kinderen gedoopt.

'Toen ik lid van de kerk werd, probeerde ik vast te stellen hoe ik mijzelf en mijn gezinsleven kon verbeteren. Ik volgde de Engelse lessen die de zendingen gaven, en uiteindelijk slaagde ik voor een staatsexamen. Nu heb ik een betere baan als gids voor toeristen.'

Soms, zegt broeder Suwarno, is het niet gemakkelijk om heilige der laatste dagen te zijn in een islamitisch land. 'Toen mijn zoon voortgezet onderwijs volgde, had hij een heel strenge docent die hem zei de leerstellingen van de kerk niet na te leven. Maar mijn zoon deed wat hij moest doen, en alles kwam goed. Ik zeg tegen m'n gezin: "Wat er ook gebeurt, bedenk wie je bent en houd je aan de normen van de kerk."' "

NORMEN HOOGHOUDEN

Om ze te helpen deze normen hoog te houden, volgen twee van de

Zuster Endang Prihatini (tweede van links) was een van de eerste Indonesische zusters die daar op zending werd geroepen. Nu geeft ze met veel plezier seminarie- en instituutlessen in Solo.

kinderen van broeder en zuster Suwarno ochtendseminarie, gegeven door zuster Endang Prihatini. Zuster Endang, nu 35, was een van de zendingen die bij de familie Suwarno kwam toen zij hun dochtertje verloren. Ze was via vrienden die lid waren, in contact met de kerk gekomen. Toen zuster Endang om iets te lezen vroeg, 'gaven ze me een brochure waarin het plan van zaligheid werd uitgelegd. Ik raakte heel geïnteresseerd. Ik vroeg mijn vrienden of ik lid van de kerk kon worden. Natuurlijk vonden ze dat geweldig. Ze zeiden dat als ik meer over de kerk te weten wilde komen, ze de zendingen bij mij langs zouden sturen. Toen ik toestemming van mijn vader had gekregen, kwamen de zendingen, die ons het evangelie onderwezen.

'Mijn vader en mijn broer luisterden ook naar de lessen. Ik werd in maart 1974 gedoopt. Een maand later liet ook mijn vader zich dopen; weer een maand later lieten twee van mijn broers zich dopen. Uiteindelijk werd ook mijn moeder gedoopt, en mijn andere broers en zussen werden gedoopt toen ze acht werden. Van de negen kinderen hebben er tot nu toe vijf een zending in Indonesië vervuld.

'Ik was een van de eerste plaatselijke zendingzusters die geroepen werd. Ik ben 18 maanden als welzijnszendinge werkzaam geweest. Een van mijn collega's was Mary

Ellen Edmunds, die nu onderdirecteur is aan het opleidingsinstituut voor zendingen in Provo (Utah). Elke ochtend gaf ze me Engelse les door dingen te zeggen als: "Dit is een muur", "Laat je pen vallen", "Raap 'm op".

Zuster Endang werkt voltijds voor de kerkelijke onderwijsinstellingen en geeft les in drie seminarieklassen met in totaal 45 cursisten uit vier gemeenten. Ze geeft ook les in drie instituutklassen voor jonge echtparen, teruggekeerde zendingen en studenten. Ze is ook werkzaam als leidster van de alleenstaanden van het district.

Net zoals vele jonge vrouwen in de kerk, moet zuster Endang accepteren dat ze ongehuwd is. 'Nu is dat niet meer zo moeilijk voor me', zegt ze. 'Weet u, een paar jaar geleden, toen ik dertig was, was ik doodongelukkig dat ik geen man had. Op zekere dag zei ik tegen m'n Hemelse Vader: "Heer, ik doe alles wat er van me verwacht wordt. Waarom ben ik niet getrouwd met een goede man, een priesterschapsdrager?" Diep in m'n hart voelde ik dat Hij me iets zei zoals: "Endang, je hebt veel om dankbaar voor te zijn." En toen herinnerde Hij me aan mijn vele zendingen, vooral mijn kennis van het evangelie.

'Naast die ervaring put ik troost uit mijn patriarchale zegen, waarin staat dat ik een man zal vinden die mij zal vragen met hem naar de

President Toegono Wirjodihardjo, sinds mei 1990 president van het District Jakarta, werd in 1973 gedoopt met zijn vrouw, vier kinderen en een neef. Hij stimuleert de leden van zijn district voortdurend om gehoorzaam te zijn aan de leringen van de kerk. 'Geluk in het gezin, in de kerk en in de samenleving zullen alleen komen door gehoorzaamheid aan en geloof in Jezus Christus', zegt hij. 'We moeten gehoorzaam zijn, en we moeten een levend voorbeeld van het evangelie zijn zodat we een licht voor de wereld kunnen worden.'

tempel te gaan om daar met hem te trouwen. Ik weet zeker dat de Heer mij die kans zal geven als ik altijd dicht bij Hem blijf. Ik vind het dus niet meer zo moeilijk om alleen te zijn.

‘Ik weet gewoon dat de Heer over mij zal waken als ik volgens de normen van de kerk leef.’

VREUGDE IN DE STRIJD

De normen van de kerk hooghouden is een dagelijks doel voor zuster Hermin uit de Gemeente Jakarta Selatan, die haar drie jongens alleen heeft moeten onderhouden. Ze was niet-praktiserend protestant toen een HLD-familielid haar vroeg of ze naar de evangelieboodschap wilde luisteren.

‘Haar vraag herinnerde me aan iets wat tien jaar eerder gebeurd was, toen ik twintig was’, zegt zuster Hermin. ‘Ik had m’n moeder gevraagd waar ik het evangelie van Jezus Christus kon leren. Mijn moeder had me gezegd geduldig te zijn omdat, zo zei ze, de dag zou komen dat er een of twee mensen bij mij thuis zouden komen om mij het evangelie te onderwijzen.’

‘Ik werd in december 1985 gedoopt, drie maanden nadat ik de zendelingen voor het eerst had ontmoet. Ik was toen getrouwd en had een zoon, Mindo. Later werden hij en mijn man ook lid van de kerk.’

Na verloof van tijd werd er een

tweede zoon geboren, Nando, die lid van de kerk werd toen hij oud genoeg was. Hun derde kind, een dochter, stierf toen ze een jaar oud was.

Zuster Hermins man, die tevergeefs tegen de alcohol streed, was niet in staat zijn gezin te onderhouden en viel van de kerk af. Zuster Hermin werd kostwinster door met een karretje op straat watermeloenen te verkopen, iets wat ze nog steeds doet. Haar man overleed in 1989; zij was toen in verwachting van hun derde zoon, Martin.

Met haar drie jongens woont ze in een kleine twee-kamerkrotwoning, ingekneld tussen een paar vervallen winkels aan een drukke straat. Ze verdient wat bij door haar kleine woning in een ander deel van de buurt te verhuren.

Het valt bepaald niet mee om van het krot een leefbare plaats te maken waar je afstand kan nemen van de lawaaijige buitenwereld. Op een keer stortte een deel van haar woning in, maar haar gemeentepresident hielp haar de zaak te repareren.

‘De gemeenteleden zijn er altijd om me te helpen als dat nodig is’, zegt ze. ‘Maar mijn grootste steun krijg ik door actief in de kerk te zijn. Ik geniet van het lesmateriaal, en ik ben dankbaar voor het geestelijke onderricht dat de jongens krijgen. Mijn jongens hebben het best wel moeilijk gehad, maar ze hebben een gezonde kijk op het leven omdat we

actief zijn in de kerk. En gezinsavond is niet iets van één keer per week bij ons. We komen bijna elke avond bij elkaar om de Schriften te lezen en te zingen.

‘Uit ervaring weet ik dat als ik me bedrukt of bezorgd voel, en dan de Schriften lees en een paar lofzangen zing, mijn last verlicht wordt en ik me weer gelukkig voel.’

‘GOD HEEFT VOOR ME GEZORGD’

Het evangelie en de vreugde die het kan geven, worden ook ervaren door president en zuster Yohanes Dapalangga en hun gezin in Bandung.

Broeder Dapalangga is in een christelijk gezin geboren. Zijn vader was predikant in een protestantse kerk. Zijn grootvader was de eerste predikant van Indonesische afkomst geweest op hun thuishiland Sumba. Maar de godsdienstige overtuigingen van zijn familie gingen niet samen ‘met mijn diepste gevoelens, mijn geweten. Ik werd als onhandelbaar beschouwd, omdat ik steeds tegen die overtuigingen aanschop- te. Ik ging naar een christelijke universiteit, later een moslim-universiteit, maar op het gebied van de godsdienst vond ik geen bevrediging.’

Vele jaren later, toen hij getrouwd was en in Bandung woonde, zag hij twee HLD-zendingen op straat lopen.

‘Ik was onder de indruk van hun

verschijning en vooral van hun naambordjes, die openlijk te kennen gaven dat ze een christelijke kerk vertegenwoordigden. De meeste christenen die ik kende waren wat dat betreft nogal terughoudend.'

Na de zendingen een paar vragen te hebben gesteld, nodigde hij ze bij hem thuis uit. De daaropvolgende weken onderwezen de zendingen broeder Dapalangga en zijn vrouw.

'Sommige dingen die ze ons leerden waren nieuw voor ons', zegt broeder Dapalangga. 'We hoorden toen voor het eerst dat de Heiland het Amerikaanse continent bezocht had, en het was de eerste keer dat we van het plan van zaligheid hoorden. Een tijd lang wilde ik de zendingen niet zien omdat ik bang was dat ze ons een verkeerde leer onderwezen. Maar ze hielden vol, en wachtten zelfs urenlang tot ik thuis kwam.

'Uiteindelijk besloot ik dat ik alles moest horen wat de zendingen te zeggen hadden, en dat ik dan zou uitmaken of het de waarheid was. Ze gaven me een exemplaar van het Boek van Mormon, en het grootste deel van de week deed ik niets anders dan lezen en nadenken over de inhoud.

'Toen ik met lezen begon, leek het wel of een soort kracht me ervan wilde overtuigen dat het niet waar was. Maar ik verzette me tegen dat gevoel en bad dat ik het boek zou kunnen uitlezen.

'Een tijdlang bad ik vaak om te weten of het Boek van Mormon waar was en of de zendingen de dienstknechten van de Heer waren.

'Op een nacht toen ik sliep, voelde ik dat de Heer me zei om niet langer te wachten. Hij zei me dat het Boek van Mormon waar was en dat de zendingen werkelijk zijn dienstknechten waren. Hij zei dat ik met mijn vrouw en gezin naar de kerk moest gaan, iets wat we nog niet hadden gedaan omdat we ons daar nog niet waardig genoeg voor voelden.

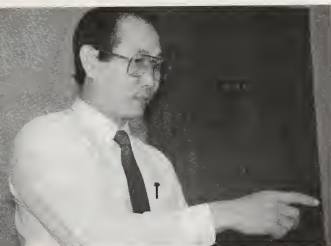
'Dat was een bijzonder en geestelijk moment voor mij. Zelfs nu krijg ik tranen in mijn ogen als ik terugdenk aan Gods liefde voor mij die ik toen voelde. Ik voelde dat Hij om me gaf, iemand die niets bezat, iemand die geen hoop voor de toekomst had. Maar nu weet ik dat de Heer altijd al voor mij en mijn gezin gezorgd heeft. Hij heeft altijd over ons gewaakt, net zoals Hij over al zijn kinderen waakt.

'Ik maakte mijn vrouw wakker en vertelde haar over mijn ervaring. Ze had het gevoel, net als ik, dat dit het antwoord op ons gebed was.' Vanaf dat moment zoog de familie Dapalangga als een spons het evangelie op en ging naar de kerk; maar het duurde nog zes maanden voordat zij, in 1984, gedoopt konden worden. 'We waren ons trouwboekje kwijt, en de zendingen wilden ons

Broeder Subandriyo is geboren en getogen in Solo. Nadat hij zijn opleiding had voltooid, verhuisde hij naar Jakarta. In 1977, toen hij 19 was, liet hij zich dopen. Na een zending in Indonesië ging hij voor een bedrijf werken waar hij na verloop van tijd werk vond voor een jongedame, Steffie, die net van zending terug was. Ze trouwden in juli 1985. Nu is broeder Subandriyo hoofd onroerend goed en kantoorcoördinator van de kerk in Jakarta. Hij is raadgever in het presidium van het District Jakarta. Zuster Subandriyo is jeugdwerkpresidente van de gemeente. Vlnr: Steffie houdt Ezra vast, daarnaast Jaredita, Mahonri en broeder Subandriyo.

President Yohanes Dapalangga, die in een christelijk gezin is geboren, op de volgende bladzijde afgebeeld met zijn vrouw en kinderen, vond geen bevreemding in godsdienst totdat hij de HLD-zendingen ontmoette.

In 1970 was Hansking Ishar de eerste bekeerling tot de kerk in Bandung; in die tijd vormden de voltijdzendingen ook het gemeentepresidium. Ondanks opmerkingen van familie en vrienden dat de leringen van de kerk 'onzin' waren, voelde broeder Ishar een sterke innerlijke drang om zich te laten dopen. Binnen een paar maanden na zijn doop werd hij geroepen als gemeente-administrateur, jonge-mannen-president en zondagsschool-leerkracht – alles tegelijk. Broeder Ishar werkt als architect, vertaler, illustrator en schrijver.

niet dopen zonder een bewijs van ons huwelijk in 1973. Uiteindelijk kregen we een kopie van de burgerlijke stand.'

President Dapalangga's familie in Sumba staat positief tegenover zijn betrokkenheid bij een christelijke kerk. 'Mijn vader zocht me op en stelde me veel vragen. Uiteindelijk zei hij dat hij geloofde dat de kerk waar was, maar hij kon zich er niet toe zetten om zich los te maken van zijn kerk en zijn congregatie. Hij nam een Boek van Mormon mee naar huis en gebruikt het nu om de jeugd te onderwijzen. Hij heeft een paar jongens hiernaartoe gestuurd zodat wij ze het evangelie konden onderwijzen. Enkele van die jongens zijn gedoopt.'

Sinds de tijd dat ze het evangelie aanvaardden, is de familie Dapalangga actief in de Gemeente Bandung. Binnen een jaar na zijn doop werd broeder Dapalangga geroepen als tweede raadgever in het gemeentepresidium. In 1987 werd hij als gemeentepresident geroepen. Zuster Tini Dapalangga is werkzaam geweest als presidente in de ZHV en als raadgeefster in een ander presidium.

Door hun verschillende roepingen hebben president en zuster Dapalangga de gelegenheid gehad om hulp te bieden bij de problemen en tegenslagen van leden van de gemeente. 'Maar', zo zeggen ze beiden, 'zelfs het grootste probleem

kan overwonnen worden door gebed en een bereidheid om het werk van de Heer te doen.'

President Dapalangga deelt zijn geestelijke inzichten en schriftuurlijke kennis niet alleen met de leden van de gemeente, maar ook met iedereen die bij hem aan zijn medicijnkarretje koopt. Hij vertelt zijn klanten dat het medicijn misschien wel helpt, maar dat de Heer en zijn manieren de allerbeste 'medicijn' zijn.

Naast medicijnen verkoopt president Dapalangga ook slangen – levende. 'Ik krijg de slangen van slangenvangers of boeren uit midden-Java, waar veel cobra's zijn. De mensen vinden het vlees lekker en gebruiken het vel. Ook gebruiken ze vaak slangeolie om allerlei kwaaltjes te bestrijden.'

Ook al gaan ze met slangen om, de familie Dapalangga is zo verstandig om uit de buurt van de giftanden te blijven. 'Zo proberen we ook', zegt president Dapalangga, 'uit de buurt van het kwaad te blijven door het evangelie na te leven en onze geestelijke kracht op te bouwen.

'We moeten met heel ons hart in de Heer geloven en niet op ons eigen verstand afgaan. Als we de Heer en al zijn wegen accepteren, zal Hij ons langs het pad voeren dat we moeten gaan. Uit persoonlijke ervaring weet ik dat deze kerk door openbaring geleid wordt, en dat wij ook in ons eigen leven openbaring kunnen ontvangen.' □

Mams en de sterren

Elaine Reiser Alder

In 1988 leidde Jared Anderson uit Pocatello (Idaho) een normaal leven. Zoals zoveel jongens in de Verenigde Staten had hij een krantenwijk en verschillende taken in en om het huis. Hij speelde graag basketbal en honkbal. Ook ging hij graag een eindje fietsen met zijn vrienden. Maar in dat jaar veranderde zijn leven dramatisch, omdat hij werd ingeschakeld bij de verzorging van zijn moeder.

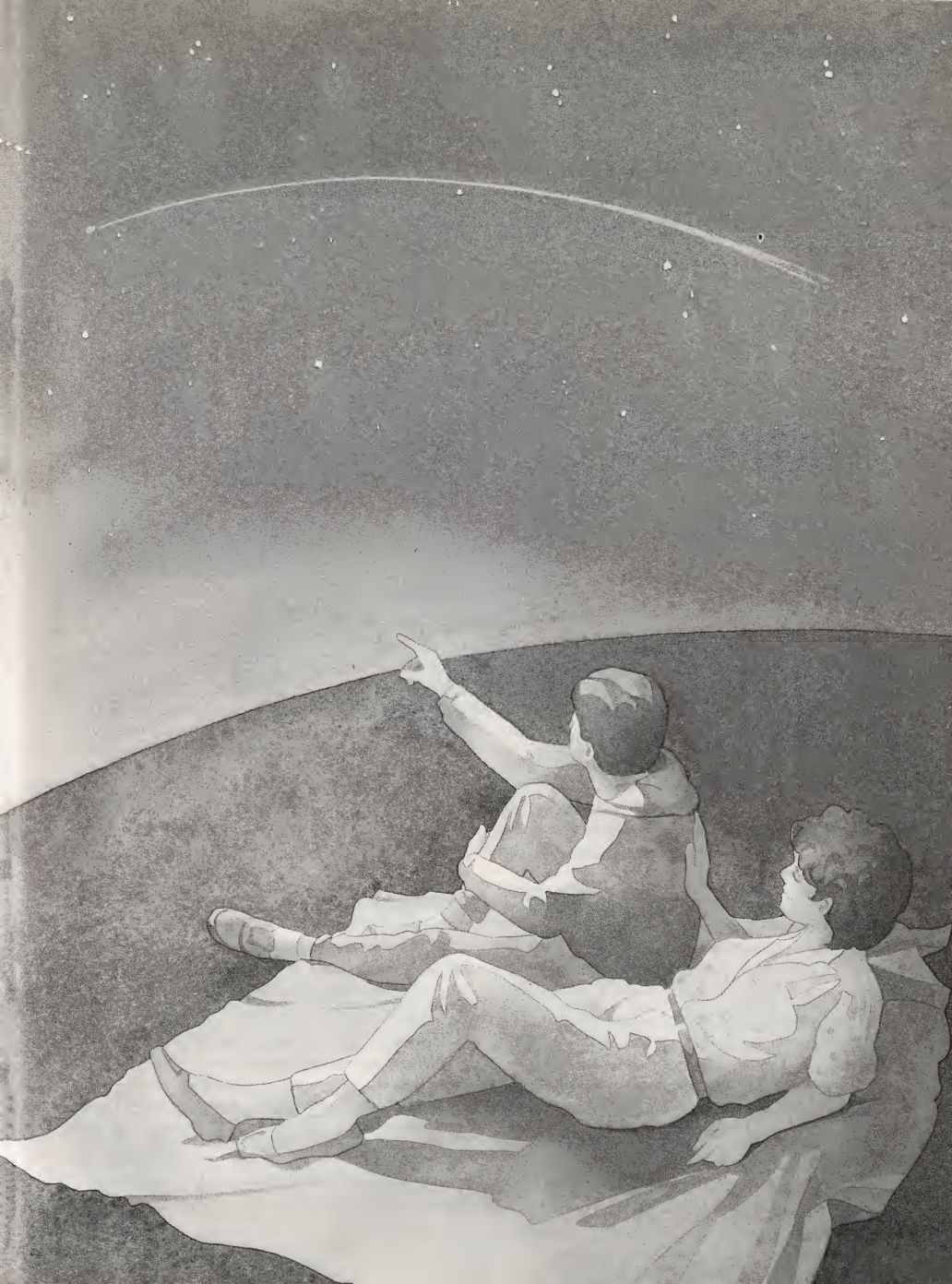
De dertienjarige Jared herinnert zich nog de pijn die hij voelde toen hij op een zondag in april te horen kreeg dat zijn moeder in elkaar was gezakt. Jared was die dag bij zijn oma toen zij een telefoontje kreeg van het ziekenhuis. De onderzoeken en de operatie die later die week plaatsvonden, bevestigden dat Marcia Anderson aan twee soorten hersenkanker leed. De artsen gaven haar nog drie maanden te leven.

'Ik was zo bang', herinnert Jared zich. 'De gedachte dat mijn moeder doodging, kon ik bijna niet verdragen. Zij is mijn beste vriendin. Zij is er altijd als ik haar nodig heb.'

Nu probeert Jared er op zijn beurt te zijn voor zijn moeder als zij hem nodig heeft. Hij is de jongste van de vier kinderen van Neil en Marcia Anderson en heeft de meeste tijd om bij zijn moeder te zijn. Jareds oudste zus Trina, is getrouwd; zijn broer Shane, is op zending in Virginia; en zijn zus Kim, zit in haar laatste schooljaar.

Nadat de operatie moest zuster Anderson alles opnieuw leren – lopen, spreken, lezen, schrijven, aankleden. Ze heeft al heel wat therapieën achter de rug. Jared heeft haar daarmee zoveel mogelijk geholpen. Ze wordt nog steeds geplaagd door toevallen. Daarom heeft Jared geleerd hoe hij het risico van zo'n toeval kan verkleinen door haar in haar val op te vangen.

'Jared heeft een soort zesde zintuig', zegt zijn moeder, 'en hij is er altijd als ik hulp nodig heb.' Maar Jared houdt vol dat iedere jongen dat zou doen voor een moeder van wie hij houdt.

Met de steun van Jared en de andere kinderen heeft hun moeder de voorspellingen van de artsen gelogenstraft. Dankzij die steun heeft zij weer leren lopen. Steeds heeft Jared zich tot zijn Hemelse Vader om hulp gewend.

‘Zelfs als ze een aanval heeft, wacht ik even om een gebed op te zenden. Maar ik denk er ook altijd aan mijn Hemelse Vader te zeggen dat zijn wil geschiede.’ Hij voegt daaraan toe dat het hem ‘veel geduld heeft geleerd’.

Hoewel Jareds moeder veel praktische steun nodig heeft, is zij het die voor haar zoon een grote morele steun is. ‘Mijn moeder luistert naar me als ik mijn gevoelens aan iemand kwijt wil: hoeveel pijn het mij doet en hoe boos ik soms word dat zij moet lijden’, zegt Jared, ‘Soms huilen we erbij.’

Toen zuster Anderson scoutleidster was, ging Jareds groep met haar naar het planetarium van de Idaho State University. Zij vonden het heerlijk om naar de sterrenbeelden te kijken en hij kan er nog steeds veel aanwijzen en benoemen. Vorige zomer hebben Jared en zijn moeder vaak dekens op het grasveld uitgespreid en vanuit de voortuin naar de sterren gekeken. ‘Daar hebben we hele goede gesprekken’, zegt zuster Anderson. ‘We praten over meer dan alleen astronomie. We praten, daar onder de sterren, over het voorsterfelijk bestaan en het hiernamaals. We praten over problemen en hoe we het leven het best tegemoet kunnen treden.’

Andere gelukkige momenten voor Jared en zijn moeder vonden plaats in april en oktober 1990, toen het gezin de algemene conferentie in Salt Lake City bezocht.

Er kon maar één gezinslid bij zuster Anderson in het gereserveerde gedeelte van de Tabernakel zitten, en dat werd Jared. Zuster Anderson zat in haar rolstoel bij de balustrade en Jared kreeg een plaats op de eerste rij toegewezen. Hij deed alles om het zijn moeder naar de zin te maken, zoals het omslaan van een plaid en het masseren van haar voeten als ze kramp kreeg.

In de laatste bijeenkomst van de oktoberconferentie kreeg zuster Anderson een toeval. Jared zag het en diende onmiddellijk haar medicijn toe, waarmee hij

erger voorkwam. Een van de zaalwachten in de tabernakel merkte op: ‘Ik heb heel wat grote mannen gekend, maar zoals jij je moeder met zoveel liefde hielp, was jij groter dan welke reus ook.’

Hoewel Jared zijn eigen plannen soms moet laten varen om zijn moeder te helpen, vindt hij toch nog tijd voor zijn vrienden. Als zijn vader of een ander gezinslid bij zuster Anderson is, gaat Jared graag een eindje fietsen met zijn vriend Tom Illum. Ook spelen ze graag voetbal of basketbal samen. Een andere favoriete bezigheid is het aanmoedigen van een vriendinnetje, Sarah Hardy, als zij op de atletiekbahn oefent.

De afgelopen drie jaar is elke dag voor de familie Anderson een geschenk geweest. ‘Vroeger beschouwde ik mijn familie als vanzelfsprekend,’ zegt Jared, ‘maar nu beseft ik hoe snel iemand ziek kan worden. De Hemelse Vader heeft onze gebeden verhoord. Maar ik weet dat wanneer mijn moeder naar huis wordt geroepen, zij altijd bij mij zal zijn in de geest.’ □

Van het gebiedspresidium

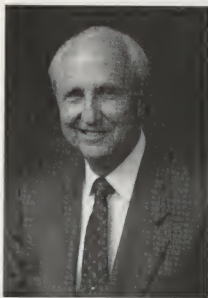
Tot het einde toe volharden

De Heer heeft gezegd: 'Indien gij Mijn geboden onderhoudt, en tot het einde toe volhardt, zult gij het eeuwige leven hebben, welke gave de grootste van alle gaven Gods is' (Leer en Verbonden 14:7).

Ouderling Bruce R. McConkie heeft gezegd: 'Maar alleen zij die de volledige evangeliet gehoorzamen, zullen het eeuwige leven beërven' (zie LV 29:43-44). Het is 'de grootste van alle gaven Gods', want het is de soort en de kwaliteit leven dat God Zelf leidt. 'Zij die het eeuwige leven beërven, ontvangen de verhoging; zij zijn de zonen van God, medeërfgenen van Christus, leden van de Kerk van de Eerstgeborene; zij overwinnen alles, hebben alle macht en ontvangen de volheid van de Vader. Zij zijn Goden' (*Mormon Doctrine*, blz. 237). Dat is toch elke manier van 'volharden tot het einde toe' waard.

Ouderling McConkie legt verder zeer beknopt uit wat volharden tot het einde toe inhoudt: 'De doop is de poort waardoor de bekeerde christen op het enge en smalle pad komt dat naar het eeuwige leven leidt. Om het beloofde erfdeel in de celestiale wereld te krijgen, is het noodzakelijk dat we het hele pad afleggen, een koers die bestaat uit gehoorzaamheid aan de wetten en beginselen van het evangelie. Dit proces wordt volharden tot het einde toe genoemd, namelijk het einde van het sterfelijk leven' (*Ibid*, blz. 228).

Het 'proces' is het aflopen van het 'pad', stap voor stap, zonder ervan af te wijken. Volharden is het voltooiën van een opdracht of een roeping, zelfs als we moe zijn of ertoe verleid worden maar op te geven; of als we ertoe verleid worden een sigaret te roken of een alcoholisch drankje te nemen, hoewel we ons verplicht hebben het woord van wijsheid altijd na te leven; of als we ertoe verleid worden onvriendelijk te zijn tegen de huwelijkspartner, of onze kinderen te mishandelen, of te roddelen en anderen pijn te doen; of onze leiders te steunen door het opsteken van de rechterhand om ze vervolgens te kritiseren en hun raad en door hen uitgevaardigde roepingen niet te aanvaarden. Er zijn een heleboel mensen en krachten die ons maar al te graag van het 'pad' willen afhebben dat we zijn ingeslagen. Volharden is gehoorzaam zijn aan alles, gering of groot, zonder het overtreden van ogenschijn-

President Albert Choules jr.

lijk lagere geboden of beginselen te rechtvaardigen. We lopen stap voor stap, ook op het pad van volharding. Daarbij is het belangrijk te blijven lopen en niet van het pad af te wijken.

Elke reis begint met de eerste stap. De eerste stap op het pad naar het eeuwige leven is de beslissing de reis te beginnen. Dat houdt volledige gehoorzaamheid in. Is die beslissing eenmaal genomen dan wordt gehoorzaamheid aan kleinere zaken gemakkelijker. Gehoorzaamheid aan een wet maakt het gehoorzamen van de andere wetten eenvoudiger. Wij behoren de gewoonte van gehoorzaamheid aan de geboden te ontwikkelen.

Onze levensreis zal niet zonder moeilijkheden zijn. Soms worden wij er door onze moeilijkheden toe verleid om van ons pad af te wijken. Wij moeten leren met onze moeilijkheden om te gaan en onze problemen op te lossen. Wij moeten niet toestaan dat die ons aanzetten tot het overtreden van de geboden of het schenden van onze verboden. Wij moeten altijd volharden. Beproevingen louteren ons en maken ons sterker. Ook kunnen wij er ons geloof mee sterken. Ons geloof in God moet zijn dat Hij met ons is, dat Hij ons zal sterken, dat Hij wil dat wij tot Hem gaan, en dat Hij ons zal helpen. Wij moeten en kunnen in onze ziel weten dat eens in zijn tegenwoordigheid te leven het volharden tot het einde toe waard maakt. De woorden van de Heer, opgetekend in Leer en Verbonden 121:7-8, zijn voor ons allen van belang: 'Mijn zoon, vrede zij uw ziel; uw tegenspoed en smarten zullen slechts kort van duur zijn; en dan, indien gij het goed verdraagt, zal God u ten hemel verheffen; gij zult over al uw vijanden zegevieren.'

Geen van onze problemen zal zo groot zijn als die van Joseph Smith, maar we moeten leren de beproevingen die we hebben glansrijk te doorstaan, en dan hebben we recht op de zegeningen van de Heer en de beloofde verhoging. Want de Heer heeft gezegd: 'Indien gij Mijn geboden onderhoudt, en tot het einde toe volhardt, zult gij het eeuwige leven hebben, welke gave de grootste van alle gaven Gods is.' De 'grootste gave' is binnen ons bereik. Laten we niet met minder genoegen nemen. <

'Komt, stijg' ons lied ...'

'Want alles, wat uitnodigt om het goede te doen, en overreedt in Christus te geloven, wordt door de macht en gave van Christus uitgezonden' (Moroni 7:16). Een van die gaven is muziek.

'Onze Vader in de hemel heeft bij bijzondere gebeurtenissen van muziek gebruik gemaakt, zoals bij de geboorte van Jezus Christus, bij zijn dood, bij de marteldood van Joseph Smith. Hij heeft Emma de opdracht gegeven lofzangen te verzamelen. Onze voorbereiding op Christus' wederkomst is vervuld van muziek. En zijn wederkomst zal worden ingeluid met muziek' (Michael Ballam).

In Leer en Verbonden 25:11 krijgt de vrouw van de profeet Joseph Smith de opdracht een verzameling heilige gezangen voor de kerk aan te leggen: 'En eveneens zal het u worden gegeven om een verzameling heilige gezangen te maken, zoals het u zal worden ingegeven, om in Mijn kerk te worden gebruikt, hetgeen Mij aangenaam is.'

Als leden van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen hebben wij ruimschoots de kans om deze gave van de Heer ons leven te laten verrijken. We maken gebruik van muziek in onze diensten. Dat maakt ons één. We voelen ons getroost als wij 'Verblijf met mij, nu d'avond valt, de dag verging en vlood (...) O Heiland, houd de wacht bij mij, nu 't zonnlicht verdween' zingen, of 'Hoe zacht klinkt Godes woord'. We verlangen te weten dat we eens bij Hem mogen terugkeren.

Muziek is liefde in de vorm van geluid. Het is de taal van God. Door middel van muziek kunnen wij voelen dat de Heer onze Herder is. Ons is geleerd: 'Ik heb u lief, hebt zo lief elkander. Mijn nieuw gebod luidt; Hebt lief elkander. En ieder weet het: Gij zijt mijn discipelen. Daarom hebt lief, hebt lief elkander.' Door de woorden en muziek van de lofzangen, kunnen wij een getuigenis krijgen van de Heiland.

Ons is de raad gegeven het zangboek te raadplegen voor krachtige toespraken op rijm. Het zangboek moet een voorname plaats innemen onder de Schriften en andere godsdien-

LeAnn C. Neuenschwander

stige boeken bij ons thuis. De gezangen zijn geïnspireerd en zorgen ervoor dat wij ons dichter bij de Heiland voelen.

Onze kinderen leren het evangelie al op vroege leeftijd door de liedjes in het jeugdwerk. 'Een zendeling wil ik vandaag al zijn' en 'Ons gezin is eeuwig'. Zo denk ik met plezier terug aan de liedjes die we in het jeugdwerk zongen, het zingen rond het kampvuur in mijn OOV-tijd, en de liedjes die we zongen voor roadshows en met een wijkkoor. In die jaren leerde ik veel van de lofzangen uit het hoofd, en ik ervaar het nog steeds als een zegen dat ik lid ben geweest van een wijkkoor.

Als een geliefde dit leven verlaat, kunnen we veel troost putten uit 'Nader, mijn God, tot U' en 'Gij zijt mij Hoogste Goed'.

Met de Kerst zingen we 'Stille Nacht', 'O, Betlehem, gij kleine stad', 'Juich, wereld, juich' en 'Ere zij God'; kunnen wij niet zing als de engelen, onze 'liederen, vloeiend en klaar'?

Wij kunnen hoop, ootmoed, geloof, vergeving, troost, geestelijkheid, kracht, eenheid en nog veel meer voelen door goede muziek.

We zijn niet allemaal begiftigd met muzikaal talent en een mooie stem, maar we kunnen van muziek genieten door koren en samenzang. We kunnen naar lofzangen op cd of cassette luisteren, als we geen piano hebben. Wij kunnen onder de douche zingen of in de auto. Wij ontvangen de beloofde zegening: 'Want Mijn ziel scheidt behagen in het gezang des harten; ja, het gezang der rechtvaardigen is een gebed tot Mij, en het zal met een zegening op hun hoofd worden beantwoord' (Leer en Verbonden 25:12).

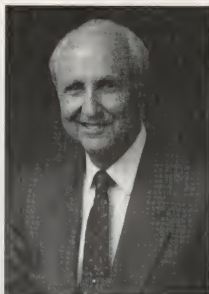
Er kan nog veel meer gezegd worden over de waarde van muziek, maar 'De tijd is zeer kort'. Laten we denken aan de plaats die de gezangen van Zion in de kerk en in ons leven innemen. Mogen wij elke zondag onze stem in aanbidding verheffen en genieten van de verheffende boodschap van de gezangen. <

Nieuwe taak voor ouderling Choules

De leden van het Gebied Europa hebben grote waardering voor de werkzaamheden die ouderling Albert Choules jr. van het gebieds-presidium en zijn vrouw, Marilyn, die gefunctioneerd heeft als gebiedsvertegenwoordiger van de algemene besturen, hebben verricht. Ouderling Choules is een voorbeeld en inspiratie geweest voor zijn medewerkers. We hebben ouderling Choules leren kennen als een integer man.

Ouderling Choules is vanaf oktober 1989 werkzaam geweest als tweede raadgever in het presidium van het Gebied Europa, totdat hij in augustus 1991, ten tijde van de splitsing van het gebied, eerste raadgever werd.

Zijn dienstverlenende instelling is een voorbeeld voor ons allen gebleken. Ouder-

ling Choules hield toezicht op Oostenrijk, Tsjechoslowakije, delen van Duitsland, Hongarije, Polen, Roemenië, Zwitserland en het voormalige Joegoslavië. Hij is nauw

betrokken geweest bij de hulpverlening aan leden en niet-leden in door oorlog geteisterde gebieden.

Ouderling Choules is bewaam, heeft veel liefde en

straalt gezag uit. Vele leden zijn hem erkentelijk voor de wijze raad die zij van hem hebben ontvangen. Zijn vrouw, Marilyn, is een pleitbezorgster van het gezin en dienstbetoon, zoals vele mensen weten. De raad die zij heeft verschaft is veel mensen tot zegen geweest.

Ouderling Choules zal vanaf 15 augustus a.s. werkzaam zijn in het presidium van het Gebied Utah-Zuid. Met deze verandering wordt ouderling Dennis B. Neuenschwander de eerste raadgever en ouderling Robert K. Dellenbach de tweede raadgever in het presidium van het Gebied Europa.

We wensen ouderling Choules en zijn vrouw veel succes in hun nieuwe taak. *De redactie.*

Ouderling Robert K. Dellenbach van de Zeventig, geboren op 10 mei 1937 in Salt Lake City, is geroepen als tweede raadgever in het presidium van het Gebied Europa. Hij volgt ouderling Dennis B. Neuenschwander op, die ouderling Albert Choules jr. vervangt als eerste raadgever.

Ouderling Dellenbach, voormalig president, vice-president en beheerder van verschillende Amerikaanse universiteiten, is in april 1990 tijdens de algemene conferentie gesteund als lid van het Tweede Quorum der Zeventig.

Ouderling Dellenbach is niet onbekend met Duitsland, omdat hij daar als voltijd-

Ouderling Robert K. Dellenbach

nieuwe tweede raadgever in het presidium van het Gebied Europa

zendeling en zendingspresident werkzaam is geweest. Hij heeft het Zendingsgebied Düsseldorf gepresideerd, alsmede het Zendingsgebied München. Over zijn tijd als zendingspresident zegt hij: 'In het zendingsveld heb je te maken met een opwindend gegeven. Je werkt samen met de jonge mensen van de kerk, met toegewijde echtparen en nieuwe bekeerlingen. Wat zou men zich nog meer kunnen wensen?' Andere kerkroepingen die hij heeft vervuld zijn: bisschop, ringpresident en regionaal vertegenwoordiger.

Ouderling Dellenbach is getrouwd met Mary-Jayne Broadbent, een voormalige onderwijzeres. Zij hebben drie zoons. <

Nieuwe algemene autoriteiten geroepen

Beide Quorums der Zeventig uitgebreid

Het Eerste Presidium heeft bekendgemaakt dat het vijftien nieuwe algemene autoriteiten heeft geroepen, die deel zullen uitmaken van het Tweede Quorum der Zeventig. Bovendien zijn er vier leden van het Tweede Quorum der Zeventig geroepen om deel uit te maken van het Eerste Quorum der Zeventig.

De nieuwe algemene autoriteiten zijn geroepen omdat naar verwachting een aantal van de Zeventig tijdens de aankomende oktoberconferentie hun emeritaat verleend zullen krijgen. Bovendien is er een nieuw gebiedspresidium nodig in Mexico, omdat het huidige Gebied Mexico gesplitst zal worden in het Gebied Mexico-Noord, dat kantoor zal houden in Monterrey, en het Gebied Mexico-Zuid, dat zetelt in Mexico-Stad.

De vier broeders die in het Eerste Quorum zitting zullen nemen zijn: ouderling Carlos H. Amado uit Guatemala-Stad, eerste raadgever in het presidium van het Gebied Midden-Amerika; ouderling Ben B. Banks uit Murray (Utah), die werkzaam is geweest in het presidium van het Gebied Oceanië en momenteel eerste raadgever is in het presidium van het Gebied Utah-Midden; ouderling Spencer J. Condie uit Preston (Idaho), momenteel president van het Gebied Midderrane Landen; en ouder-

ling Robert K. Dellenbach uit Salt Lake City, eerste raadgever in het algemeen jonge-mannenpresidium en tweede raadgever in het presidium van het Gebied Noord-Amerika-Noordoost.

De nieuwe leden van het Tweede Quorum der Zeventig zijn: Lino Alvarez uit Mexico-Stad, momenteel directeur van de kerkelijke onderwijsinstellingen in Mexico; Dallas N. Archibald uit Sao Paulo, zakenman; Merrill J. Bateman uit Provo (Utah), managementdeskundige; C. Max Caldwell uit Springville (Utah), hoogleeraar godsdienst aan de Brigham Young University; Gary J. Coleman uit Pleasant View (Utah), adjunct-directeur van het HLD-instituut aan de Weber State University; John B. Dickson uit Arlington (Washington), directeur van een houthandel; John E. Fowler uit Sandy (Utah), accountant; Jay E. Jensen uit Orem (Utah), medewerker van de afdeling leerplannen van de kerk; Augusto A. Lim uit Manila (Filipijnen), advocaat en momenteel president van het Zendingsgebied Naga (Filipijnen); John M. Madsen uit Sandy (Utah), BYU-faculteit; V. Dallas Merrell uit Murray (Utah), managementdeskundige; David Sorensen uit Las Vegas, veeboer; F. David Stanley uit Salt Lake City, bouwkundige en momenteel president van het Zendingsgebied Boise

(Idaho); Kwok Tuen Tai uit Hong Kong, importeur-exporteur, momenteel president van het Zendingsgebied Hong

Kong; en Lowell D. Wood uit Centerville (Utah), bestuurder materiële zaken voor de kerk in Manila. <

In memoriam

John H. Vandenberg

Ouderling John H. Vandenberg, emeritus algemeen autoriteit, is op 3 juni 1992 op 87-jarige leeftijd overleden in een ziekenhuis in Sandy.

Ouderling Vandenberg is elf jaar werkzaam geweest als presiderende bisschop van de kerk, waarna hij in 1972 assistent van de Raad der Twaalf Apostelen werd. In 1976 ging hij deel uitmaken van het Eerste Quorum der Zeventig. Twee jaar later werd hem zijn emeritaat verleend. Voorafgaand aan zijn roeping van presiderende bisschop was ouderling Vandenberg zes jaar lang vice-voorzitter van het bouwcomité van de kerk.

Hij is geboren in Ogden (Utah) en heeft een zending vervuld in Nederland. Behalve de eerder genoemde roepingen, heeft hij ook deel uitgemaakt van een zendingspresidium van een ring, en is hij raadgever geweest in ringpresidiums in Colorado en Utah.

Ten tijde van zijn roeping als algemeen autoriteit woonde ouderling Vandenberg in Colorado, waar hij handelde in wol en kleinvee. Ook had hij enig belang in de textielindustrie.

Hij laat zijn vrouw, Ariena Stok, twee dochters, elf kleinkinderen en 10 achterkleinkinderen achter. <

Tabernakelkoor naar Israël

Voor het eerst in zijn 145-jarig bestaan zal het Mormons Tabernakelkoor in Israël zingen.

Bij de bekendmaking van de toernee, zei president Gordon B. Hinckley, eerste raadgever in het Eerste Presidium, dat het koor zal optreden in Jeruzalem, Tel Aviv en Haifa. Hoewel nog niet precies bekend is wanneer de concerten zullen plaatsvinden, zal het koor op 26 december 1992 uit Salt Lake City vertrekken en op 6 januari 1993 terugkeren.

President Hinckley zei dat de toernee plaatsvindt op uitnodiging van de burgemeester van Jeruzalem, Teddy Kollek. De burgemeester deed de uitnodiging tijdens een recent bezoek van president Howard W. Hunter en ouderling James E. Faust, beiden van het Quorum der Twaalf, en Truman G. Madson, directeur van het Brigham Young University Center for Near East Studies in Jeruzalem.

In Jeruzalem zal het koor, dat onder leiding staat van Jerold Ottley, optreden met het Jeruzalems Symphonie Orkest, onder leiding van David Shallon. Het optreden van het koor zal deel uitmaken van de traditionele serie liturgische uitvoeringen die het orkest verzorgt. Het is de enige keer in het jaar dat het koor zowel joodse als christelijke muziek vertolkt. <

Nieuwe president Frankfurt-tempel

Johann A. Wondra uit de Wijk Wenen 2 in de Ring Wenen is geroepen als president van de Frankfurt-tempel. Hij volgt president Edwin Q. Cannon jr. op. De vrouw van president Wondra, Ursula Wondra-Tischhauser, is geroepen als tempelmater.

President Wondra is overigens werkzaam geweest als regionaal vertegenwoordiger, als eerste ringpresident in Oostenrijk, districtspresident en raadgever van vijf zendingspresidenten. In het dagelijks leven was hij algemeen secretaris van een thea-

terbureau in Wenen. Hij heeft een graad aan de Universiteit van Wenen behaald.

Zuster Wondra is jeugdwerkpresident van de Ring Wenen geweest, alsmede president van het jeugdwerk en de jonge-vrouwen op wijk- en districts-niveau. <

Tien tips

om een succes te maken van uw wijkkoor

Hieronder vindt u tien tips om een succes te maken van uw wijkkoor, die aangepast zijn overgenomen uit het Church Music Bulletin van december 1974.

1. Zorg dat u de steun van de bisschop krijgt.

Deze mannen kunnen voor het koor van onschatbare waarde zijn, omdat ze weten wat voor muzikalent er beschikbaar is en ze het belang van het koor onder de aandacht van de leden kunnen brengen.

2. Zorg ervoor dat de koorleden en -functionarissen hun taak zijn toegedaan. Zij behoren zich voor te bereiden en stipt naar het koor te komen. Naar keuze van de plaatselijke priesterschapsleiders kunnen de koorleden worden aangewezen of geroepen.

3. Vergewis u ervan dat de koorpresident zijn taak begrijpt. Hij kan een prachtig koor opbouwen en handhaven door telefoonkringen in het leven te roepen, namen van potentiële koorleden aan de bisschop voor te stellen, erop toe te zien dat er een assistent-mediathecaris voor de muziek wordt geroepen, bij repetities en zo nodig bij andere gelegenheden te presideren en contact onderhouden met de bisschop.

4. Stel een repetitieschema vast en houd u er aan. Koren gaan niet op vakantie, zelfs als een deel van de koorleden dat wél doet. Alleen heel dringende omstandigheden rechtvaardigen de afgelasting van een repetitie.

5. Zing regelmatig in de avondmaalsdienst. Met amateurzangers zal het nooit helemaal volmaakt zijn. Als een koor zou wachten tot het echt klaar is, zal het nooit optreden! Ten minste twee optredens per maand in een avondmaalsdienst is een minimum dat mag worden verwacht van een goed georganiseerd

koor. Een optreden in elke avondmaalsdienst is nog beter.

6. Ontwikkel een beleid en traditie ten aanzien van de aanwezigheid. De koorleden moeten zich altijd verontschuldigen als ze een repetitie of een optreden niet kunnen meemaken. Dit moet niet alleen het beleid zijn, maar ook een traditie die in ere wordt gehouden.

7. Zing de gezangen van Zion. Het nieuwe zangboek, dat in voorbereiding is, zal richtlijnen bevatten om voor afwisseling te zorgen bij de uitvoering van de gezangen. Als er enige twijfel bestaat over de keuze van de koormuziek, dient u te bedenken dat smakvolle eenvoud altijd op zijn plaats is.

8. Moedig de vorming van kleinere ensembles binnen het koor aan. Trio's, kwartetten enzovoort helpen het individuele koorlid om zelfstandig een partij te leren zingen, hetgeen bijdraagt tot de muzikale kwaliteit van het koor.

9. Moedig jonge mensen aan om in het koor te zingen. Jonge stemmen verlenen een koor glans, een frisse klank en spontaniteit. Soms kan er, naast het wijkkoor, nog een jeugdkoor worden georganiseerd.

10. Streef altijd naar muzikale uitmuntendheid en spiritualiteit. Zelfs kleine koren kunnen zuiver zingen, met een goed evenwicht tussen stemmen en een goede samenklank.

(Uit Church News, 25 april 1992.)

Rotterdam-Zuid helpt leden in Kroatië

Tom Vlainic

Het afgelopen jaar zijn de leden van de Wijk Rotterdam-Zuid met een bijzonder zendingsproject begonnen. Het begon toen zuster Astrid Blom tijdens haar vakantie de kerk in Kroatië bezocht en na haar thuiskomst het adres doorgaf aan broeder Tom Vlainic, die zelf in Kroatië is geboren.

Hij legde contact met de gemeente in Zagreb. Het idee ontstond om de leden in Kroatië van exemplaren van het Boek van Mormon te voorzien. Aangespoord door de enthousiaste zendingsleider van de wijk, broeder Robert Robbertse, bekostigden de wijkleden maar liefst

300 exemplaren van het Boek van Mormon, die men zou verzenden naar Kroatië.

Toen brak evenwel de oorlog uit. Verzenden bleek onmogelijk. Dan maar zelf brengen. Broeder Tom Vlainic, zijn zoon Thomas, en broeder Otto Bak stelden zich beschikbaar om eind april naar Kroatië te gaan.

Twee weken voor de vertrekdatum meldde de gemeentepresident in Zagreb, broeder Ivan Valek, dat de situatie voor de meeste leden aanzienlijk verslechterd was door de vijandelijkheden en de heersende werkeloosheid. Opnieuw lieten de leden van de Wijk Rotterdam-Zuid zien

dat zij meer dan bereid zijn mensen in nood te helpen. Daarom vertrokken de genoemde broeders niet alleen met 300 boeken, maar met liefst honderden kilo's voedsel richting Kroatië.

Eenmaal in Kroatië was de ontvangst meer dan hartelijk. Het was het gevoel van verbondenheid en vlijtig dat je als lid van de kerk overal ter wereld onder je broeders en zusters tegenkomt. Het enthousiasme over de boeken en de ontroering over het voedsel kwamen diep uit het hart van de leden in Zagreb. Het viel later op hoe zendingsbewust en vlijtig ze zijn, ondanks de vaak negatieve berichten in de media en van andere kerken.

De leden die geen werk hebben, proberen zich nuttig te maken door vrijwilligerswerk te doen en zijn zodoende vaak bezig met hulpverlening aan de vele vluchtelingen in de stad. De kerk krijgt daardoor steeds meer bekendheid.

Wat altijd opvalt, zijn de mensen en hun persoonlijke verhaal, vooral de manier waarop ze tot de kerk zijn toegetroten. Zo is er een broeder die vroeger in het klooster woonde, maar vanwege ziekte naar de hoofdstad kwam om behandeld te worden. Hij kwam de zendingen tegen en kreeg na zeven dagen intensieve bestudering

Broeder Otto Bak en ouderling Halgren.

van het Boek van Mormon een sterk getuigenis, waarop hij zich, ondanks hevige druk van zijn voormalige geloofsgenoten en zijn familie, liet dopen. Hij is nu ouderling en zet zich volledig in voor het zendingswerk. Les krijgen van deze broeder is een spirituele belevenis.

En het zendelingechtpaar Halgren uit Amerika dat in Zagreb bleef ondanks oorlogsgevaar en nu al aan het derde jaar van zijn zending bezig is. Dat zijn vrolijke en bezield zendingen.

Wat ook opmerkelijk was, was de bereidheid om te delen. Op de zondag dat wij aan-

Broeder Tom Vlainic (midden), zijn zoon en ouderling Halgren.

kwamen met de boeken en het voedsel, kwamen er mensen aan de deur van het kerkgebouw om hulp vragen (een vluchtelingen gezin). Er werd snel een pakket samengesteld en aan die mensen gegeven.

Ook komen er voortdurend nieuwe onderzoekers en er zijn elke maand dopelingen, onder wie veel jonge mensen.

Daarnaast gebeurt het dat de leden die aan de kust wonen zich geestelijk komen 'opladen'. Niets bijzonders zult u zeggen. Maar bedenk wel dat die mensen daar vijf tot zeshonderd kilometer voor reizen.

Elke twee weken hebben de leden daar een gezamenlijke activiteit en in overleg wordt er dan een doel uitgekozen, bijvoorbeeld op het gebied van het zendingswerk of dat wat het meest nodig is. Toen wij er waren kreeg net de kapel een grote schoonmaakbeurt. Na afloop werd er met z'n allen gezongen, want zingen doen ze daar heel graag.

De leden in Kroatië houden ook contact met de gemeente in Belgrado (Servië), hoewel het niet makkelijk is om die stad te bereiken. De gemeente in Belgrado bestaat uit zo'n twintig leden. Vooral Ivan Valek onderhoudt contact met hen. Beide gemeenten zijn bezorgd om elkaars welzijn.

De leden van de Wijk Rotterdam-Zuid hebben een bijzondere relatie opgebouwd met de leden in Kroatië. Er is een innige band ontstaan. Er zijn uitnodigingen over en weer om die band te versterken. Zoals altijd blijkt weer: liefde kent geen grenzen! <

Het gemeentepresidium met enkele leden, twee onderzoekers en vier zendingen.

Mormonske crkve pomažu

ZAGREB — Još od listopada lani u akciji pružanja pomoći pučanstvu prognanom iz svojih domova, aktivno se uključila i Mormonska crkva u Zagrebu. Humanitarne pošiljke koje su kontinuirano stizale prethodnih mjeseci, prvenstveno iz mormonskih crkava Austrije i Njemačke, donosile su prognanim osobama hranu, lijekove i odjeću.

Ovih dana stigla je i prva količina humanitarne pomoći od članova crkve iz Švicarske. Rijec je o 22 tone hrane (i 400 obiteljskih paketa i jednog tegljača s proljetnom odjećom). Pomoć je raspoređena prognanicima u Osijek, Viroviticu, Karlovac, Zapresić, Klanjec i Zagreb.

Od obitelji Dugandžić koja koordinira humanitarnu pomoć za Hrvatsku doznajemo da se u sjedište humanitarne službe Mormonske crkve za Europu, koje se nalazi u Frankfurtu, a na čijem čelu je gospodin Hill, prijavljuje sve više članova crkve koji se žele uključiti u bilo koji oblik pomoći ratom ugroženom hrvatskom pučanstvu. (V. V.)

Naar aanleiding van de hulp die de kerk aan Kroatië en Servië heeft geboden (zie De Ster van maart 1992) verscheen in een krant in Zagreb het volgende artikel (vrij vertaald door Tom Vlainic).

Mormoonse kerk biedt hulp

Vanaf oktober vorig jaar is ook de mormoonse kerk begonnen met het verlenen van hulp aan de vluchtelingen. De meeste humanitaire hulp komt uit gemeenten in Oostenrijk en Duitsland. De hulp bestaat uit voedsel, medicijnen en kleding.

Onlangs is er ook een zending van de gemeenten in Zwitserland aangekomen. Deze zending bestaat uit 22 ton voedsel (en 400 gezinspakketten en een aanhanger met zomerkleding). De goederen zijn verdeeld in Osijek, Viroviticu, Karlovac, Zapresic, Klanjec en Zagreb. De familie Dugandzic, die de humanitaire hulp in Kroatië coördineert, heeft ons meegedeeld dat de humanitaire hulp van de mormoonse kerk vanuit Frankfurt geleid wordt en onder leiding staat van de heer Hill. Steeds meer leden van de kerk raken betrokken bij de hulpverlening aan de door oorlog geteisterde bevolking van Kroatië.

‘Mijn werk is een soort hobby en een zending’

Bert Niessink in gesprek met Hans Noot, landelijk hoofd kerkelijke onderwijsinstellingen

Elf jaar is hij nu landelijk hoofd bij CES (Church Educational System), de kerkelijke onderwijsinstellingen. Hij kwam ervoor terug naar Nederland, want ten tijde van zijn sollicitatie woonden hij en zijn vrouw, Margriet, in de Verenigde Staten. Hans Noot (37) - energiek, ad rem, niet voor één gat te vangen en altijd in voor een goeie grap - is sinds de zomer van 1981 verantwoordelijk voor het seminarie en het instituut in Nederland en Vlaanderen.

Red.: *Vertel eens hoe je bij CES terecht bent gekomen. Jullie woonden destijds in de Verenigde Staten?*

Hans: Elf jaar geleden woonden we in Dallas (Texas). Alexander, onze oudste zoon, was net een jaar oud. Ik studeerde International Management aan de University of Dallas. Ik heb altijd het verlangen gehad om te leren hoe de kerk in Amerika functioneert. Mijn patriarchale zegen was hierbij mijn leidraad. Ik wilde een beroep waardoor ik terug kon komen naar mijn geboorteland, Nederland, om de kerk te helpen opbouwen. Ik kreeg de kans van mijn leven toen er bij CES een vacature was. Nu kon ik met de ervaring die ik in ruim negen jaar in Amerika had opgedaan, jonge mensen helpen ook een getuigenis van Jezus Christus te ontwikkelen.

Red.: *Je werkt als landelijk hoofd voor CES. Wat is CES?*

Hans: CES is een wereldwijde onderwijsorganisatie met meer dan 500.000 ingeschreven studenten. Het beheert de lagere-, middelbare-, en hogere scholen van de kerk en geeft leiding aan de seminaries en instituten voor godsdienstonderwijs. De raad van bestuur bestaat uit het Eerste Presidium van de kerk en meer dan de helft van de Raad der Twaalf Apostelen. In Nederland en Nederlandstalig België spreken we over de kerkelijke onderwijsinstellingen. Ik

ben verantwoordelijk voor het onderwijs in de seminaries en instituten in Nederland en Vlaanderen.

Red.: *Dat klinkt indrukwekkend. Hoe is de situatie in Nederland en België?*

Hans: We hebben in België en Nederland zo'n 80 leerkrachten, die op vrijwillige basis jonge mensen lesgeven. Ik leer heel veel van deze mensen. Door hun ervaring met de jeugd en hun enthousiasme steken ze mij aan. Mijn werk is dan ook absoluut niet eentonig.

Het instituut heeft ongeveer 300 cursisten. Voor het seminarie hebben zich ongeveer 200 jongens en meisjes ingeschreven.

Voor de jongelui is het niet altijd gemakkelijk om elke ochtend om 6:30 in de ochtendkou op de fiets wakker te worden, omdat ze nog naar seminarie moeten. Maar het is beslist de moeite waard. Iedere zending die het seminarie gevolgd heeft, zal moeten toegeven dat hij daar nu veel profijt van heeft.

Red.: *Wat heb je als hoofd seminarie en instituut voor ogen?*

Hans: Het seminarie en instituut hebben tot doel de jeugd behulpzaam te zijn bij het ontwikkelen van een getuigenis in Jezus Christus door middel van dagelijks contact met de Schriften. We zouden graag zien dat de jongeren zich voorbereiden

op een zending en op een tempelhuwelijk. Ervaring heeft geleerd dat bijna alle jongelui die het seminarie volgen ook op zending gaan. De jongelui die op zending gaan trouwen bijna allen in de tempel. Van die groep die in de tempel trouwt heeft een hoog percentage een blijvend huwelijk. En dat is in deze tijd uniek. Seminarie en instituut

instituut waren al een begrip. Ze waren alleen nog allemaal op zondag. De volgende stap was dit 'veredelde zondagsschoolprogramma' om te zetten in dagelijkse schriftstudie. Nu gaan de meeste seminariecuristen al vijf maal per week naar les. Daardoor bereik je het werkelijke effect. Ze spreken dagelijks over het woord van de Heer en ont-

De familie Noot: (vlnr) Vincent, Christiaan, Hans, Elvira, Margriet en Alexander.

leggen een zaadje voor een gelukkig leven. Het is een uitstekende basis voor leiderschap in het gezin en in de maatschappij.

Red.: *Vind je je werk na elf jaar nog steeds leuk?*

Hans: Voor mij is mijn werk een soort hobby en tevens een zending. Dat is leuk natuurlijk. Het is fijn om te kunnen samenwerken met al die priesterschapsleiders in onze regio. Ze werken allemaal hard. Het is duidelijk dat ze een druk schema hebben, en het is mijn plicht ze bij te staan. De hulp die ik geef, bestaat veelal uit advies, haardvuuravonden of het bezoeken van de jeugd.

Red.: *Wat is er bereikt? Valt er een opgaande lijn waar te nemen? Sorteert de seminariekanarie enig effect?*

Hans: Toen ik in Nederland aankwam had broeder Arthur Chimchovitch de zaak al grotendeels opgezet. Dat wil zeggen, de namen seminarie en

wikkelen tegelijkertijd de zelfdiscipline die in hun verdere leven nodig hebben. Daar komt nog bij dat ze een enorme band onder elkaar ontwikkelen. Dat vind ik nu ze jong zijn belangrijk.

Ook het instituut kent zijn kwaliteiten. Serieuze cursisten, die een certificaat willen behalen, moeten een scriptie schrijven. Dat is een hele opgaaft. Die scripties bewaar ik. Zo bouwen we een bibliotheek op van Nederlandstalig materiaal.

Er komen steeds meer cursisten bij. Ook gaan steeds meer jongelui op zending, en daaraan vooraf ontvangen zij hun begiftiging. Deze opgaande lijn schrijf ik grotendeels toe aan de inzet van de seminarie- en instituutleerkrachten.

En wat die 'seminariekanarie' betreft, die is inderdaad een hit. We hebben zelfs wat T-shirts laten maken. Ik hoop dat de jongelui die blijven dragen, bijvoorbeeld op kampen en zo. Dan kun je zien wie seminarie heeft gevolgd. Voor het instituut komt er misschien ooit nog eens een 'instituutfuut'.

DE KINDERSTER

92E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

AUGUSTUS 1992

ALMA EN NEHOR

Voordat koning Mosiah stierf, stelden de Nephieten rechters aan om hen te regeren. Alma de jonge werd de hoofdrechter. Hij was ook de leider van de kerk. (Mosiah 29:41-42, 46)

Een grote en sterke man die Nehor heette, vertelde leugens rond. Hij zei dat iedereen, goed of kwaad, gered werd. (Alma 1:2-6)

Toen Nehor kwaadsprak over Gods kerk, stapte Gideon, een rechtschapen man, naar voren om de kerk te verdedigen. Nehor maakte ruzie met Gideon. (Alma 1:7-8)

Omdat Gideon hem met de woorden van God tegensprak, trok Nehor zijn zwaard en doodde Gideon. (Alma 1:9)

Nehor werd voor Alma geleid om te worden berecht. Nehor pleitte vrijmoedig voor zichzelf. (Alma 1:10-11)

Maar Alma zei dat Nehor schuldig was omdat hij het volk had geleerd kwaad te doen en omdat hij Gideon, een rechtvaardig man, had gedood. (Alma 1:12-13)

Alma zei dat Nehor gestraft moest worden voor het doden van Gideon. Volgens de wet moest Nehor sterven. (Alma 1:14)

Ze namen Nehor mee naar de heuvel Manti en brachten hem daar ter dood. Maar veel mensen bleven denken aan de verkeerde leringen van Nehor. (Alma 1:15-16)

Deze mensen wilden graag rijk zijn en wilden Gods geboden niet gehoorzamen. Zij staken de draak met de kerkleden, maakten ruzie en vochten met ze. (Alma 1:19-20, 22)

De rechtvaardige mensen bleven de geboden onderhouden. Zij klaagden niet en verdroegen de vervolgingen van Nehors volgelingen. (Alma 1:25)

Zij gaven aan de armen en zorgden voor de zieken. Zij werden gezegend omdat zij de geboden van God bewaarden. (Alma 1:27-31)

DE GAVE

Cynthia Covey Haller

'Ik zal u niet als wezen achterlaten. Ik kom tot u' (Johannes 14:18).

Julia kon de slaap maar niet vatten. Zij was zo opgewonden dat ze zich afvroeg of ze het in bed kon uithouden tot de ochtend. Morgen was de dag waar ze al een jaar naar had uitgekeken – de dag waarop ze eindelijk zou worden gedoopt, net zoals haar tweelingzusjes een paar jaar eerder.

Aan de andere kant van de kamer zag ze vaag haar nieuwe, witte jurk in het donker hangen. Toen ze de vorige avond naar bed was gegaan, had ze liggen luisteren naar de naaimachine van haar moeder. Mama was nog steeds aan het naaien toen Julia rond middernacht uit bed was gekomen voor een glaasje water. Ze voelde zich schuldig dat haar moeder nog op was om haar jurk af te maken.

'Ik vind het niet erg, hoor', had haar moeder gezegd. 'Morgen is het zo'n bijzondere dag voor jou. Ik wil dat je er mooi uitziet.'

Julia dacht terug aan de doop van de tweeling. Ze waren gevraagd een duet te zingen in hun doopdienst. Julia herinnerde zich hoe nerveus ze waren geweest toen ze waren opgestaan. Maar ze hadden elkaars hand vastgehouden, diep ademgehaald en heel

mooi 'Heb elkander lief' gezongen.

Het had haar verrast toen zuster Jacobsen, de jeugdwerkpresidente van de ring, haar een paar weken geleden had opgebeld. 'Je zusjes hebben toen zo mooi gezongen en we zouden het leuk vinden als jij ook iets zong', had zuster Jacobsen gevraagd.

Julia had er een paar dagen over nagedacht. Haar zusjes waren veel spontaner dan zij; ze hadden heel veel vriendinnen. Julia had er ook een paar, maar meestal hield ze zich rustig in het jeugdwerk en op school, en zelden sprak ze haar gedachten uit.

Eens was ze door een vriendin van haar moeder verlegen genoemd. Haar moeder had gezegd dat ze niet echt verlegen was, maar dat ze goed kon luisteren. Maar vanaf die dag was Julia over zichzelf als verlegen gaan denken.

Papa had Julia verteld dat zij na haar doop een bijzondere gave zou ontvangen, de gave van de Heilige Geest, die haar in vele opzichten tot zegen zou zijn. Die gave zou haar zelfs in staat stellen meer zelfvertrouwen te krijgen. Hij zei dat het een van de grootste gaven was die hij ooit had ontvangen, en Julia vroeg zich af of zij er ook zo over zou denken. Zij begreep niet echt hoe die werkte en ze vroeg zich af hoe die gave haar

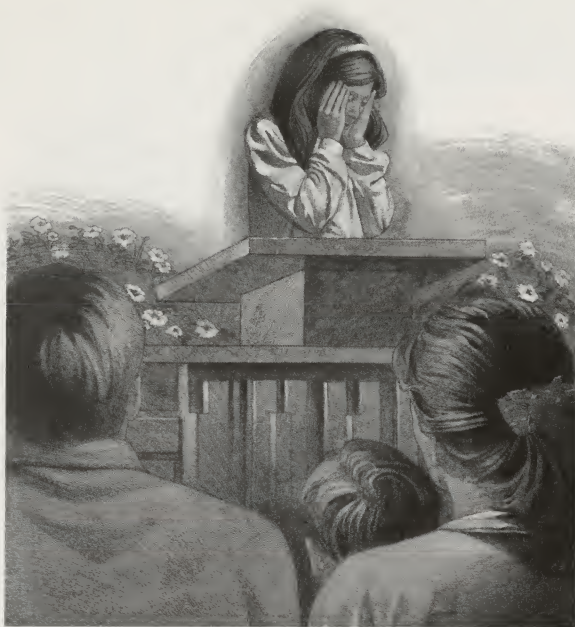
met haar verlegenheid kon helpen. Maar ze wist dat de Heilige Geest ook de Trooster wordt genoemd, en dat klonk heel vertrouwd in haar oren, zoals de naam van een goede vriend.

Op een avond, na gebeden te hebben en er een goed gevoel over gekregen te hebben, zei Julia tegen zuster Jacobsen dat ze op haar doop een lied zou zingen. Twee weken lang oefende ze elke avond het lied 'Ik weet: mijn Vader leeft' met haar papa, die haar begeleidde op de piano. Zij leerde beide coupletten uit haar hoofd, en haar papa ook. Ze zong graag met papa zo vlak voor het slapen.

Toen Julia daar zo in het donker lag, kwamen de woorden van het liedje in haar hoofd. 'Ik weet: mijn Vader leeft en houdt heel veel van mij. De Geest, Hij fluistert mij dit in en daarom ben ik blij, en daarom ben ik blij' (Zing maar mee, B-39). Ze kreeg een goed gevoel van binnen, en toen ze de wijs zachtjes begon te neurien, viel ze eindelijk in slaap.

Na het ontbijt de volgende morgen, trok Julia snel haar nieuwe, witte jurk aan. Iedereen was blij en opgewonden voor haar en luisterde hoe zij voor de laatste keer foutloos 'Ik weet: mijn Vader leeft' zong.

Toen zij in de kerk haar doop-

kleren had aangetrokken, gingen Julia en haar papa op de voorste rij in de kapel zitten. Er werden die dag nog vijf andere kinderen gedoopt. Julia kende de meesten van school. Ze was verbaasd hoeveel vrienden, ouders en familieleden de kapel vulden. Ze voelde zich opeens heel zenuwachtig toen ze eraan dacht straks voor al die mensen te moeten zingen. Ze wou dat ze geen ja had gezegd.

Julia probeerde niet aan het liedje te denken en luisterde naar de toespraken over de beloften die zij zou doen met de doop. Veel te snel noemde zuster Jacobsen haar

naam en het lied dat zij zou zingen. Zenuwachtig liep ze naar het podium en keek haar vader aan, die haar toelachte vanachter de piano.

Ik kan het, dacht ze bij zichzelf. Ik doe net of ik in de woonkamer sta en kijk niet naar de mensen.

'Ik weet: mijn vader leeft en houdt heel veel van mij', zong Julia met een trillend stemmetje. Terwijl ze doorzong keek ze de kapel in. Er waren zoveel mensen, die allemaal naar haar keken. Plotseeling voelde ze zich warm en duizelig. De woorden bleven in haar keel steken en ze wist niet

meer waar ze in het lied was. Er zat niets anders op dan op te houden met zingen.

Het leek of ze daar een eeuwigheid stond, ze huilde met haar handen voor haar gezicht. Julia was nog nooit zo bang geweest en ze wist niet wat ze moest doen. Ondanks alle mensen die er waren, voelde ze zich zo alleen dat ze uit de kerk wilde rennen om maar weg te zijn van al die mensen.

Maar de piano speelde nog en door haar snikken heen hoorde ze iemand zachtjes zingen. Het was haar papa. Hij zong het eind van het eerste couplet. Julia wilde met hem meezingen, maar ze huilde te hard. Hij begon het tweede couplet met een heldere, krachtige stem: 'Op aarde in geloof te leven naar zijn plan: de Geest, Hij fluistert mij dit in en zegt dat ik het kan, en zegt dat ik het kan.'

Tegen het eind van het liedje, huilde Julia niet meer, maar keek zij naar haar vader. Het liedje was afgelopen en ze beseftte dat ze gefaald had. Beschaamd en nog nukkig liep ze naar haar plaatsje op de voorste bank. Toen haar papa naast haar kwam zitten, durfde ze hem niet aan te kijken. Ze had haar hele familie teleurgesteld en het hele programma bedorven. O, waarom heb ik gedacht dat ik het wel kon? vroeg Julia zich af. Ik ben gewoon te verlegen.

Julia voelde hoe zij door haar papa op schoot werd getrokken. Toen ze schuchter naar hem opkeek, zag ze helemaal geen teleurgestelde blik in zijn ogen. In tegendeel, zij zag een grote glimlach.

'O Julia', fluisterde hij opgewonden. 'Nu kan ik je uitleggen hoe de gave van de Heilige Geest precies werkt. Toen je ophield met zingen en begon te huilen, was je bang en voelde je je alleen, niet?'

Julia knikte onzeker.

'Nou kijk, als je straks de gave van de Heilige Geest ontvangt, hoef je je nooit meer alleen te voelen. Als je bang bent en niet weet wat je moet doen, zul je, als je goed luistert, een andere stem horen. Onze Hemelse Vader zal de Trooster sturen om je te helpen, zoals ik je hielp door de rest

van het liedje te zingen omdat jij het niet kon. De Trooster zal je helpen de juiste beslissingen te nemen. En bovendien zal Hij je troosten als je luistert en de geboden naleeft. Julia, Hij zal altijd je beste vriend zijn.'

Julia werd helemaal warm van binnen. Ze stak haar handje in die van haar papa. Ze voelde zich niet meer opgelaten over het liedje. Voor het eerst begreep ze waarom

de gave van de Heilige Geest zo'n geweldige gave was. Mijn eigen bijzondere Trooster, dacht ze blij.

'Misschien ben ik wel wat verlegen,' fluisterde ze haar papa toe, 'maar ik kan wel goed luisteren.'

□

LAAT IEDER ZIJN NAASTE ACHTEN

Virginia Pearce

'Er [moest] gelijkheid onder alle mensen zijn; 'Dat zij hun vrede door hoogmoed noch eigenwaan moesten laten verstoren; dat iedereen zijn naaste zou achten als zichzelf' (Mosiah 27:3-4)

Laura was aan het dagdromen toen zij zuster Warnaar hoorde zeggen: 'Laura, kun jij aan de hand van wat ik net heb verteld, zeggen over wie we het vandaag gaan hebben?'

Rob begon te lachen. 'Volmaakte, kleine Laura luisterde niet!' plaagde hij.

Laura voelde hoe haar gezicht ging gloeien. Zij draaide zich met een ruk om en keek Rob aan. Zelfs als jij wèl luistert, weet je het antwoord nog niet!' beet ze hem toe.

Toen het jeugdwerk afgelopen was, vroeg zuster Warnaar Laura en Rob om even na te blijven. Ze schreef Mosiah 27:3-4 op twee blaadjes. Ze gaf er een aan elk kind en zei: 'Tijdens de regering van koning Mosiah bestond er een streng gebod voor alle kerkleden. Willen jullie mij volgende week zeggen welk gebod dat was? En dan zou ik het op prijs stellen als jullie beiden deze tekst voorlezen in het jeugdwerk.'

Laura zocht de tekst op en las die aandachtig. De zinsneden 'dat er gelijkheid onder alle mensen moest zijn' en 'dat iedereen zijn naaste zou achten als zichzelf' begreep ze het best.

Laura dacht aan Rob. Ze was onvriendelijk geweest. Soms dacht ze dat ze beter was dan Rob omdat ze meestal alle antwoorden wist.

Toen Rob de tekst in het Boek van Mormon las, wist hij dat hij Laura niet had moeten plagen. Het zat hem niet lekker toen hij eraan dacht hoe opgelaten zij zich had gevoeld. De volgende week in het jeugdwerk legde zuster Warnaar uit: 'Wisten jullie

dat er meer dan vijf miljard mensen op aarde leven? En allemaal zijn we verschillend? Onze Hemelse Vader schiep ons allen en houdt van iedereen.

'Wanneer we elkaar met respect en liefde behandelen, laten we zien dat we onze Hemelse Vader eerbiedigen. Wij behoren voor iedereen vriendelijk en hoffelijk te zijn, ook voor hen die heel anders lijken dan wij.'

Toen speelde de klas een spel dat 'Wij zijn verschillend' heette. Na het spel vroeg zuster Warnaar aan Laura en Rob of zij de teksten uit Mosiah wilden voorlezen. Toen zei zuster Warnaar: 'Misschien is het jullie opgevallen hoe vriendelijk Laura en Rob waren toen zij jullie bij het spel hielpen. Hun voorbeeld laat ons zien hoe andere mensen respecteren een goede manier is om eerbied voor onze Hemelse Vader en Jezus te tonen.'

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Verdeel de kinderen in groepjes; geef elke groep een van de volgende teksten: Matteüs 7:1-3, Lucas 6:31, Johannes 13:34, 1 Korintiërs 13:4-5, Efeziërs 4:32, Mosiah 27:4, Leer en Verbonden 38:24-25, Leer en Verbonden 42:38. Vraag elke groep de betekenis van hun tekst te bespreken en te bedenken hoe zij die kunnen toepassen.*

2. *Bespreek een paar beleefdheden. Beschrijf alledaagse situaties die in het gezin of de kerk plaatsvinden. Vraag verschillende kinderen de situaties na te spelen, waarna de andere kinderen vertellen hoe je in die situaties vriendelijk en beleefd kunt handelen.*

3. *Leer het liedje 'Wij zijn verschillend' (zie bladzijde 11). Elke keer als u het met de kinderen zingt, laat u een groepje kinderen naar voren komen die duidelijk van elkaar verschillen (kleur haar, lengte, leeftijd). Nadat u het liedje gezongen hebt, kijkt u in hoeverre de kinderen hetzelfde zijn.*

WIJ ZIJN VERSCHILLEND

Naam: _____

Waar ben je geboren? _____

Hoeveel broers en zusters heb je? _____

Wat eet je het liefst? _____

Heb je ooit iets gebroken of een operatie ondergaan?
_____ Wil je er iets over vertellen? _____

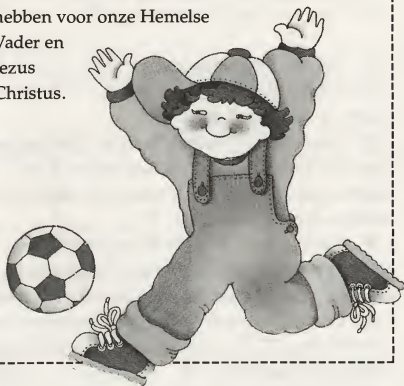
Heb je je ooit eenzaam gevoeld? _____

Wanneer? _____

Wat doe je graag als je alleen bent? _____

Wat doe je graag met andere mensen? _____

Hoeveel antwoorden waren hetzelfde?
Hoeveel waren er verschillend? Anderen leren kennen stelt ons in staat ze meer te respecteren en lief te hebben. Zo kunnen we meer eerbied hebben voor onze Hemelse Vader en Jezus Christus.

ILLUSTRACE: JULIE YOUNG

WIJ ZIJN VERSCHILLEND

Naam: _____

Waar ben je geboren? _____

Hoeveel broers en zusters heb je? _____

Wat eet je het liefst? _____

Heb je ooit iets gebroken of een operatie ondergaan?
_____ Wil je er iets over vertellen? _____

Heb je je ooit eenzaam gevoeld? _____

Wanneer? _____

Wat doe je graag als je alleen bent? _____

Wat doe je graag met andere mensen? _____

Hoeveel antwoorden waren hetzelfde?
Hoeveel waren er verschillend? Anderen leren kennen stelt ons in staat ze meer te respecteren en lief te hebben. Zo kunnen we meer eerbied hebben voor onze Hemelse Vader en Jezus Christus.

Instructies

U kunt hetzelfde spel doen als in de klas van zuster Warnaar werd gespeeld.

Beantwoord de bovenstaande vragen voor uzelf,

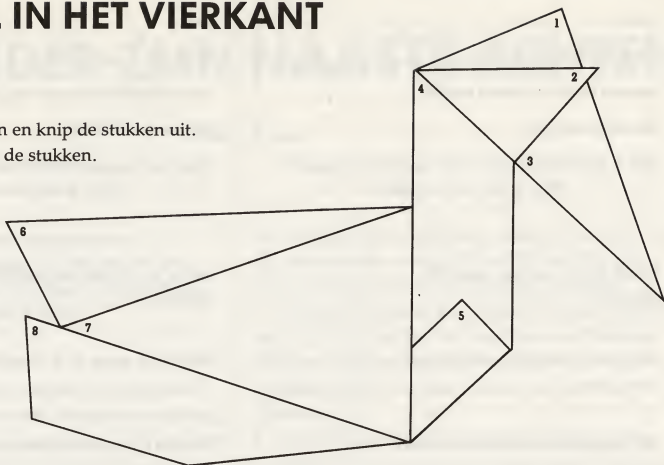
stel daarna dezelfde vragen aan een ander. Dan zult u zien in hoeverre u verschilt en eender bent. Het zou leuk zijn om de vragen te stellen aan iemand die u niet goed kent.

DE VOGEL IN HET VIERKANT

Ruth Iman

Lijm de vogel op karton en knip de stukken uit.
Maak een vierkant van de stukken.

(Antwoord op bladzijde 15.)

SCHRIFTUURLIJKE DRIETALLEN

Janet Peterson

Zoek de teksten op en vul de onderstaande zinnen aan.

1. Helaman 14:20. Samuël de Lamaniet profeteerde dat er drie dagen duisternis zou zijn na Christus' _____.

2. Jona 1:17. Jona werd door 'een grote vis' ingeslikt en verbleef drie dagen en drie nachten in de _____ van de vis.

3. Geloofsartikel 1. De Godheid bestaat uit drie personen: _____ de eeuwige Vader; zijn Zoon _____ en de _____.

4. 2 Nephi 25:13. Jezus Christus stond na drie _____ op uit de dood.

5. Matteüs 26:34. Voor zijn dood zei Jezus tegen Petrus: 'eer de haan kraait, zult gij mij driemaal _____.'

6. 3 Nephi 28:1-9. De drie _____ zijn op aarde gebleven om de mensen te dienen en zullen de dood nooit smaken.

7. Alma 36:9-10. Nadat een engel Alma gezegd had 'niet langer de kerk van God te gronde te richten' viel Alma op de grond en drie dagen en drie nachten kon hij niet _____.

8. 3 Nephi 28:1, 12-21. Drie van Jezus' Nephitische discipelen werden drie keer in een _____ geworpen maar bleven ongedeerd.

9. Leer en Verbonden 6:28. 'Door de mond van twee of drie _____ zal ieder woord worden bevestigd.'

10. Nephi 26:13. Na zijn opstanding, _____ Christus de Nephieten drie dagen lang.

Schriftuurlijke drietalen: (1) dood, (2) buik, (3) God, Jezus Christus, Heilige Geest, (4) dagen, (5) verloochenen, (6) Nephieten, (7) spreken, (8) over, (9) getuigen, (10) leerde.

We zijn verschillend

Ritmisch ♩ = 116-120

1. Ik ken jou en jij kent mij.
2. Ik help jou en jij helpt mij.
3. 'k Hou van jou en jij van mij.

G7 We zijn ver-schil-lend, net als wa-ter en klei.
 We los-sen 't sa-men op en snap-pen daar-bij:
 We doen wat 't bes-te is voor ons al-le-bei.

F Ik ken jou en jij kent mij,
 ik help jou en jij helpt mij,
 'k Hou van jou en jij van mij,

G7 en dat is pri-ma toch, dat hoort er-bij.

Tekst en muziek: Patricia Kelsey Graham, geb. 1940. © 1989 LDS.

Ouderling Angel Abrea

Uit een interview dat Janet Peterson had met ouderling Angel Abrea van de Zeventig

De kerk groeit heel snel in Zuid-Amerika, en veel van die groei kan worden toegeschreven aan de boodschap van het Boek van Mormon. De boodschap klinkt de mensen bekend in de oren; zij zijn van mening dat zij deel uitmaakt van hun tradities. Dat is volgens mij de reden van de groei, niet alleen van het aantal dopelingen, maar ook van het bezoek aan de tempels.

Een paar jaar geleden sprak ik in een vergadering voor leden en onderzoekers in het Zendingsgebied Lima-Zuid (Peru). Ik weet niet waarom ik over openbaring en het belang van profeten begon te praten. Maar ik merkte dat er op de voorste rij twee jongemannen zaten die aandachtig luisterden en notities maakten. Na de vergadering kwamen ze naar mij toe en zeiden: 'U had het over profeten en openbaring. We dachten dat er na Johannes de Doper geen profeten meer waren.' Ze waren door hun plaatselijke geestelijke gestuurd om te horen wat ik zei. Ik moest een vliegtuig halen en had geen tijd om hun meer te vertellen over profeten en openbaring. Ik zei hun echter wel dat als zij persoonlijk openbaring wilden hebben, zij het Boek van Mormon moesten lezen en de raad in Moroni 10 moesten opvolgen. Ik gaf hun allebei een exemplaar van het Boek van Mormon en streepte Moroni 10:4-5 aan. Drie maanden later ontving ik een brief van die jongemannen, waarin zij schreven dat zij zich hadden laten dopen. Een jaar later kreeg ik weer een brief waarin zij schreven dat zij bezig waren zich op een zending voor te bereiden. Het Boek van Mormon had hen bekeerd.

De meeste kinderen in Zuid-Amerika gaan niet naar de kerk zonder hun exemplaar van het Boek van Mormon mee te nemen. Het valt mij altijd op dat zij,

als ik een tekst aanhaal, die opzoeken in hun eigen boek. Die kinderen zullen eens een versterking zijn voor het zendingsleger.

Laatst bezocht ik een wijk in Altiplano (Bolivia). Het is een arme streek. De mensen spreken Spaans en Quechua, maar ze kunnen de talen niet lezen, omdat hun dat nooit is geleerd. Na de vergadering

sprak ik met een 11-jarige jongen. Aan de muur hingen platen van het Eerste Presidium en de Raad der Twaalf Apostelen. Deze jongen wees naar elke plaat en zei me wat de naam van de broeder was. Toen vroeg hij: 'Wilt u president Benson zeggen dat ik in het Boek van Mormon lees?' Hij had leren lezen door in het Boek van Mormon te lezen.

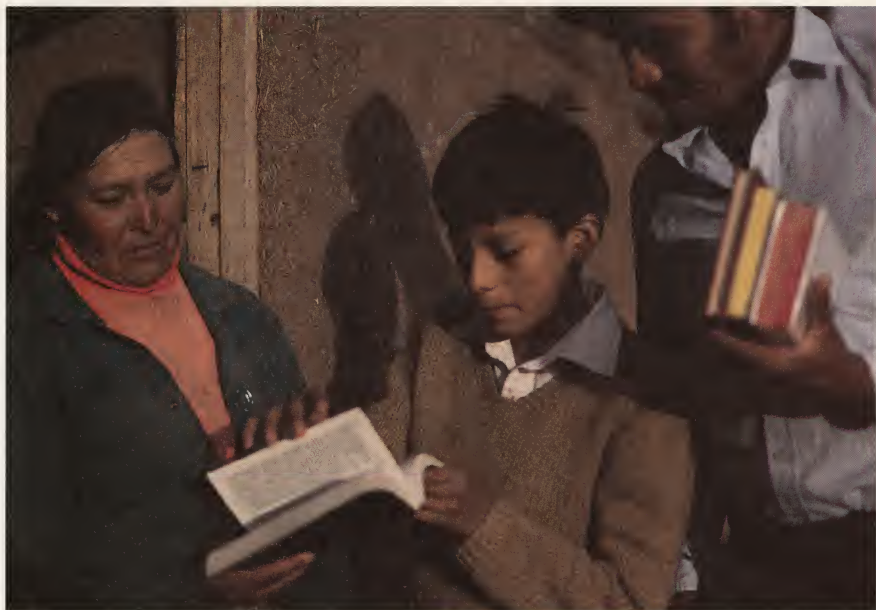
Omdat ik wilde weten of hij echt kon lezen, vroeg ik hem of hij 1 Nephi 3:7 wilde voorlezen. 'Dat zou ik kunnen doen, maar ik ken hem ook uit mijn hoofd.'

Hij zei de tekst foutloos op.

In mijn toespraken put ik altijd uit het Boek van Mormon. Als ik met jeugdwerkkinderen praat, heb ik het altijd over Nephi. Ik vertel ze hoe sterk zijn geloof en getuigenis waren.

Ik ben van mening dat het Boek van Mormon een geweldige zendingswerktuig is en dat ook kinderen het kunnen gebruiken om zendingswerk te doen. Toen ik op mijn tiende werd bekeerd in Argentinië, begon ik het Boek van Mormon te lezen. Ik herinner me dat ik met het hoofd van mijn Lutherse school gesproken heb over het Boek van Mormon.

Ik denk dat onze profeet, president Ezra Taft Benson, ons probeert duidelijk te maken dat het Boek van Mormon precies is wat we op dit moment nodig hebben, in het bijzonder om mensen tot de waarheid van het evangelie te bekeren.

De meeste kinderen in Zuid-Amerika gaan niet naar de kerk zonder hun exemplaar van het Boek van Mormon mee te nemen. Het valt mij op dat zij, als ik een tekst aanhaal, die altijd opzoeken in hun eigen boek. Die kinderen zullen eens een versterking zijn voor het zendingsleger.

CREATIEVE VRIENDEN IN HET NIEUWS

Door Libny Pinto (7) uit de Wijk Los Teques Caracas (Venezuela)

Max Faleij (5) uit Västerhaninge (Zweden) won een medaille bij een hardloophwedstrijd. Hij houdt van gymnastiek, tekenen en gaat graag met zijn broer Zak naar de kerk.

De kinderen van de Gemeente Leuven verzamelden en bekeken foto's van de steden in België. Geert Verhaege en Benny Misotten laten de prachtige kaart zien die de kinderen hebben gemaakt van de foto's.

Linda Ryan (10) uit Tramore (Ierland) houdt van rolschaatsen, fietsen en verkleeden. Ze heeft een kat die Ginger heet.

Amarilis Mijares (11) uit Anaco, Anzoátequi (Venezuela) wil later graag op zending. Ook wil ze graag naar Duitsland.

De kinderen van de Wijk Auckland 27 in de Ring Harbour Auckland (Nieuw-Zeeland) zijn veel te weten gekomen over de tocht van de pioniers van Nauvoo (Illinois) naar de Salt Lake Valley. Zij hebben ook pioniersliederen gezongen en een plaat van de pioniers ingekleurd. De jeugdwerkkinderen laten hier die plaat zien.

Molly Usube (9) uit Mutare (Zimbabwe), houdt ervan om in de Schriften te lezen. Het maakt haar niet uit of ze dat in het Engels of het Shona doet. Zij houdt van zingen en wil later op zending.

Door Daniel Zarramera uit Anaco, Anzoátegui (Venezuela)

Door Cristina Candido de Menezes (9) uit de Gemeente Macae Viscon de Arauja (Brazilië)

Juliana Andrea Cabral (6) uit Porto Alegre (Brazilië), houdt van het jeugdwerk, bidden en haar vrienden in de kerk. Haar lievelings-sport is voetbal.

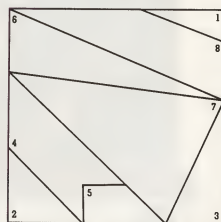
Masami Fujii (4) uit Kyoto (Japan) is een uitstekend vertelster en houdt van het jeugdwerk, vooral de liedjes. Ze is lief voor haar kleine zusje.

Katherine I. Risquez (5) uit Anaco, Anzoátequi (Venezuela) gaat elke week graag naar het jeugdwerk.

Omslag:

In Scandinavië wordt de midzomerdag, de langste dag van het jaar, uitbundig gevierd. Als onderdeel van de feesten dragen de kinderen en volwassenen traditioneel kronen van bloemen in het haar. Dit kindje te paard in een park te Vänersborg (Zweden) draagt zo'n kroon.

(Antwoord van 'De vogel in het vierkant', bladzijde 10)

DE SPREEKBEURT VAN EEN ZENDELING

Een waargebeurd verhaal van K. Schofield

Ik was negen jaar toen ik serieus in het Boek van Mormon begon te lezen. Later in het schooljaar kwam ik erachter dat als ik het Boek van Mormon voor een bepaalde datum uit had, ik er een spreekbeurt over kon geven.

ILLUSTRATICE: SUSAN MEEKS

De avond voor de spreekbeurt bleef ik laat op om het boek uit te lezen en een tekening te maken van Samuel de Lamanië die op de stadsmuur tot de Nephieten predikt.

De volgende dag had ik de spreekbeurt. Ik vertelde iedereen over het Boek van Mormon. Ook vertelde ik ze mijn lievelingsverhaal uit het boek.

Na de les heb ik mijn lerares een exemplaar van het Boek van Mormon gegeven en mijn getuigenis gegeven dat het waar was, dat Joseph Smith een profeet van God was, en dat De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen de ware kerk van Jezus Christus is.

Red.: *Kun je enig inzicht geven in je werkzaamheden?*

Hans: Soms ben ik om 4 uur 's ochtends al onderweg om een klas te bezoeken. Als ik thuis kom, doe ik de administratie, bereid ik lessen of presentaties voor, en werk ik de nodige telefoontjes af die Margriet dan al heeft binnengekregen. In de avond heb ik vaak vergaderingen of instituutlessen. De zaterdagen zijn bijna altijd bezet. Ook de zondag is geen 'rustdag'. Al met al rijd ik al gauw zo'n 80.000 km per jaar. Ik werk voornamelijk met mensen die overdag hun gewone baan hebben. Al hun kerkwerk is vrijwillig. Bij dit soort werk moet je heel veel plannen. Je bent dan ook blij als je iemand aan de telefoon hebt kunnen krijgen. Je kunt niet zomaar zeggen dat je van acht tot vijf werkt. Het gaat altijd maar door. Een paar keer per jaar reis ik naar het buitenland voor training. Daar ontmoet ik collega's met wie ik een heel sterke band heb. Het zijn stuk voor stuk 'jongens' voor wie ik bewondering heb. Door de hoeveelheid tijd die mijn werk vereist, voel ik me niet bepaald schuldig om zo nu en dan een paar dagen vrij te nemen voor mijn gezin. Per slot van rekening is dat hetgeen waar ik het uiteindelijk allemaal voor doe. Het is dan ook fijn dat je je eigen tijd kunt indelen.

Red.: *Houd je nog tijd voor hobby's over?*

Hans: Ik scherm graag, maar door mijn werk is het moeilijk om de oefenbijeenkomsten bij te wonen. Ik ben ook graag in de natuur. En zo heb ik de natuur een beetje in huis gehaald (hij wijst met trots op zijn schitterende zeeaquarium). Ook kamperen doe ik graag, dat heb ik van jongsaf aan gedaan. Ik heb mijn tent opgezet in vele landen van Europa, Nieuw Guinea en op veel plaatsen in de Verenigde Staten. Tijdens de gezinsavond gaan we vaak naar het bos om te wandelen en in bomen te klimmen.

Red.: *Naast een succesvolle man staat altijd een charmante, intelligente vrouw. Hoe hebben jullie elkaar ontmoet?*

Margriet: Ik studeerde op de pedagogische academie in Nederland. Hans zat op de BYU en kwam een paar keer terug naar Nederland op vakantie. We zagen elkaar tijdens jong-volwassenenkampen in Boekeloo en Baarle-Nassau. We waren toen al gek op elkaar, maar dat konden we

nog niet echt duidelijk maken. Hans moest nog op zending en ik was dat ook aan het overwegen. Eenmaal terug in Amerika, werd hij op zending geroepen. Eerst tijdelijk in het Zendingengebied Salt Lake City, daarna in Noord-Ierland en Schotland. Ik zelf vervulde een zending in België.

Toen we allebei van zending terug waren, begon onze correspondentie steeds serieuzer te worden. Hans nodigde mij uit tijdens de kerst naar Salt Lake te komen. Hij woonde daar bij zijn ouders en studeerde aan de University of Utah. Op eerste kerstdag hebben wij ons verloofd. Hoewel we nog niet veel met elkaar waren omgegaan, bleek uit onze brieven en gesprekken dat we dezelfde doelen hadden. We namen ons voor om in augustus van het volgende jaar te trouwen. Maar visum-moeilijkheden waren er de oorzaak van dat we 2 weken later al voor de wet trouwden. De dag daarop moest ik terug naar Nederland, omdat ik les gaf op een meisjesschool in Almelo. Drie maanden later keerde ik terug naar Salt Lake en trouwden we echt - dat was ons tempelhuwelijk, op 6 april.

Nu, 14 jaar later, hebben we 4 kinderen. Elvira, de jongste is bijna een jaar oud. Christiaan is bijna acht en verheugt zich op zijn doop. Vincent, onze bolleboos op school, is tien en houdt van computerspelletjes. Alexander heeft de talenknobbel en is pas twaalf geworden. Nu kan hij eindelijk met zijn vader naar de MJV-activiteiten. Wanneer de zendingen op zondag bij ons komen eten, moeten ze 'betalen' voor hun maaltijd door met de jongens te stoeien. Dan worden de zendingen praktisch uitgekleet in het gevecht.

Red.: *Er staat weer een nieuw schooljaar voor de deur. Wil je de cursisten van seminarie en instituut nog advies meegeven?*

Hans: Advies is misschien een groot woord. Ik wil mijn bewondering uitspreken voor de jongelui die het seminarie trouw volgen. Dat is echt een pluim waard. Zij zijn het die straks de kerk zullen leiden, die voorbereid zijn op de komst van Christus. Die gedachte kan wellicht voor de ouders van deze knappe koppen een stimulans zijn om hun schriftkennis op te vijzelen. Ik merk dat sommige jongens en meisjes niet alleen een sterker getuigenis hebben dan hun ouders (dat kun je afleiden uit hun inzet), maar zelfs meer kennis en begrip van het evangelie. Aan de andere kant pleit het voor de ouders dat zij hun kinderen steunen in het naleven van het evangelie van Jezus Christus. <

Halfjaarlijkse conferentie District Antwerpen - 11 en 12 april 1992

Eric Roos doet verslag van de zondagmorgenbijeenkomst

Als eerste spreker op de halfjaarlijkse districtsconferentie refereerde president Jean Huysmans aan openingslofzang 10 'Ik weet dat mijn Verlosser leeft' als kernboodschap van het evangelie. Zijn opstanding vormde de bevestiging van de waarheid van zijn leringen. De grote voorspoed die zijn discipelen in moeilijkheden bezitten, is dat de Heer met hen kan zijn (zie Alma 38:4). Wie vermoeid en belast is, kan Christus' juk op zich nemen en rust vinden voor zijn ziel (Matteüs 11:28). President Huysmans raadde ons tevens aan de Schriften te bestuderen en de zieken te bezoeken als beste voorbereiding op Pasen en als hernieuwing van ons getuigenis van de herrenze Redder.

Zuster Nancy Philips bouwde haar boeiende toespraak op rond de vraag: 'Is uw geloof in Christus waarlijk de drijvende kracht in uw leven?' en een prachtig gedicht met als kerngedachte dat de aanraking door 's Meesters hand de waarde van zielen doet stijgen.

Broeder Sammy Mesotten uitte zijn overtuiging dat de levende Heer Jezus niemand in de steek laat en aan de gewillige, bekeringsvolle mens steeds een nieuw leven en nieuwe hoop geeft. Hij toonde ons bovendien aan dat zonder Jezus' opstanding er van gebed, vergiffenis van zonden, priesterschap of kerk geen sprake was geweest.

Broeder Semavor Mozes getuigde moedig over het leiderschap van Jezus in zijn kerk, over de waarheid van het Boek van Mormon en de profetische zending van Joseph Smith, alsmede over Jezus' almacht. Indien de mensen op het fundament van Christus bouwen, ontvangen zij ook die macht (Helaman 5:11-12).

Broeder Jo Buysse, tweede raadgever in het districtspresidium, stelde dat het voornaamste doel in het leven - God en Christus zoeken - een voortdurende inspanning vergt waarbij geloof het uitgangspunt van alle kennis vormt. Door studie en het doen van Gods wil (Johannes 7:17) krijgen en versterken we ons getuigenis. De oplossing van onze problemen is ons tot onze Hemelse Vader te wenden (zie Jakobus 1:5).

Broeder Jack van Oudheusden, de regionaal vertegenwoordiger, legde sterk de nadruk op het strik naleven van het evangelie als een vorm van zedingswerk ten bate van Christus' koninkrijk.

De zedingspresident, Bruce Barrett, benadrukte de noodzaak van naastenliefde als kern van het evangelie en als bron van macht in het priesterschap. Het motto van de ZHV: 'De liefde vergeet nimmermeer' geeft zin aan het leven en verwoordt onze plicht een hemel op aarde te vestigen. De president gaf ten slotte zijn visie op de vestiging van een ring in Vlaanderen, met een verwijzing naar Handelingen 2:47: 'En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden' omdat de leden in liefde voor elkaar leefden. Samen met de lofzangen van het jeugdwerk en het koor van de Gemeente Antwerpen, vormden de toespraken een aansporing om ons getuigenis van Christus te versterken. <

De aanraking door 's Meesters hand

*Ze was gedeukt en bekrast.
De veilingmeester, die 't een euvel streven
vond tijd te verspillen aan de oude viool,
riep: 'Wie wil hier wat voor geven?'*

*'Wat krijg ik geboden, goei volk?' riep hij.
'Wie biedt wat hij geven kan?
Een briefje van honderd. Of slechts twee?
Tweehonderd, wie maakt er drie van?'*

*Driehonderd éénmaal ..., andermaal,
verkocht voor driehonderd? Maar nee.
Uit de hoek van de kamer, kwam een man
naar voren en hij nam de strijkstok mee.*

*Dan vegend het stof van de oude viool,
zacht spannend de losse snaren,
speelde hij een melodie, zuiver en mooi,
als in de kerstmacht de zingende scharen.*

*De muziek stierf weg, en de makelaar,
met diepe stem, zei zacht:
'Wat krijg ik nu voor de oude viool
en zijn strijkstok, die op spelen wacht?'*

*Tienduizend riep een, en wie biedt er twee?
Twintigduizend, een eerste keer.
Dertigduizend! Gedaan en verkocht!
't Hoogste bod, en niemand bood meer.*

*'t Volk juichte, maar sommigen riepen:
'Dit raakt noch wal, noch kant!
'Wat wijzigt zijn waarde?' 't Antwoord:
De aanraking door 's meesters hand!*

*En zo menig mensenleven ontspoorde,
bekrast en door zonden bezocht,
goedkoop wordt verhandeld
zoals ook de viool werd verkocht.*

*Een schotel met linzen, een glas wijn,
een gokje zo nu tussendoor.
Hij doet 't een keer, hij doet 't twee keer,
en zo gaat hij helemaal teloor.*

*Maar de Meester komt, en 't gaat
ver boven des mensens verstand,
de verandering die komt,
door de aanraking van 's Meesters hand.*

Naar een gedicht van Myra Brooke Welch, vrij vertaald door Dirk Philips.

Zinvolle ZHV-conferentie te Brussel

Agnes Ruys

Deze conferentie werd geopend door de presidente zuster Baetens, die ons het programma van die dag uitlegde.

Eerst hield broeder Dirk Philips uit de Gemeente Sint-Niklaas een toespraak. Hij sprak over ons streven om Christus te leren kennen en hoe het evangelie ons daarbij helpt. Daarna sprak broeder Jacques Plovier uit de Gemeente Brugge over wat het betekent om naar Gods beeld te zijn geschapen. We hebben er geestelijk van genoten en ze hebben ons tot diep nadenken gestemd.

Vervolgens zongen Luc en Jolanda Uytvanck twee mooie liederen in samenzang. Het muzikaal gebeuren werd voortgezet door Françoise Pilette die zeer mooi en zuiver op haar viool speelde, gewoon prachtig.

Aansluitend kregen de zusters Chimchovitch, Drakenboom en Van IJzeren de gelegenheid om hun getuigenis te geven. Na de lunch konden we een keuze maken uit drie activiteiten: 1) Luisteren naar klassieke muziek, gebracht door Miriam Verheyen aan de piano en Renaat Deckers zang. 2) Bloemschikken onder leiding van zuster Linda Dewulf. 3) Koken. Ditmaal stond Chili concarne op het menu. Smaakelijk en vooral pittig. Zuster Vera Marinus had de rol van keukenprinses op zich genomen.

Iedere zuster heeft van deze conferentie genoten. <

Een impressie van de namiddagactiviteiten, met de klok mee: bloemschikken, klassieke muziek (Miriam Verheyen aan de piano en Renaat Deckers zang) en kokkerellen (Vera Marinus doceert).

Zustershulpvereniging 1842-1992

J.H. Kirschbaum-zur Kleinsmiede

Uiteraard is ook in de Ring Den Haag de viering van het 150-jarig bestaan van de ZHV niet onopgemerkt gebleven.

Maandenlang hebben de zusters in alle wijken en gemeenten hun artistieke talenten gebruikt voor het maken van artikelen, die op een zogenaamde ambachtsmarkt verkocht zouden worden.

Op 28 maart waren er in het kerkgebouw in Amsterdam veel kramen met mooie en praktische voorwerpen ingericht.

Alvorens de 'markt' open-

ging werd het thema van de zustersconferentie 'Dienstbetoon' in al zijn facetten leerszaam toegelicht.

Na enkele toespraken bestond de gelegenheid meer over de praktijk van dienstbetoon te weten te komen. De volgende onderwerpen werden groepsgewijs belicht: Dienstbetoon en de ander Dienstbetoon en ik Dienstbetoon en de maatschappij

Met aanhalingen uit de Schriften, met voorbeelden uit het dagelijks leven en met een rollenspel van uitgeno-

digde leiders van een vrijwilligerscentrale was er voor 'elck wat wils'.

Toen deze serieuze noot was gekraakt, kwam de grappige, in de vorm van een cabaret, gebracht door een groepje alleenstaanden, o.l.v. zuster Mabel Fraterman.

Hierdoor kwam iedereen al in de stemming voor de ambachtsmarkt, die om 13.30 uur van start ging. Toen de kas om half vier werd opgemaakt en de opbrengst werd bekendgemaakt, klonk er een langdurig applaus: f3900,-. Aan een van de leiders van

het tehuis voor gehandicapte kinderen De Hooge Burch in Zwammerdam, die met een van haar pupillen aanwezig was, werd f2000,— overhandigd. De rest gaat naar het project in India, waar de Française, Cécile Pelous, zich voorinzet (zie *De Ster*, maart 1992).

Zowel het bestuur als alle ZHV-zusters die hebben meegeholpen deze dag tot een bijzondere dag te maken, zijn zeer voldaan - vol met nieuwe plannen - naar huis gegaan. <

Nieuwe leiders

Wijk Groningen

Bisschop

Jan Weening

Getrouwd met Bärbel Haspel

Van beroep adm. medewerker bij de bedrijfsvereniging voor het bakkersbedrijf

Opvolger van Han van Damme jr.

Raadgevers: Wilbert Job en Nico Goedkoop

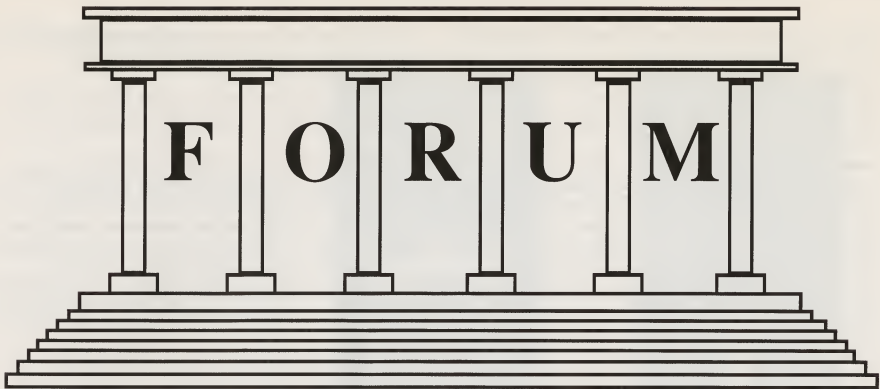
Ring Apeldoorn

Jonge-vrouwenpresidente

Nicolet van de Wetering

Getrouwd met Ben van de Wetering

Opvolgster van Titia Brandenburg
Raadgevers: Annette Weening en Gonny Vels

forum (Lat., o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtsplaats: *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst

waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); - **bijeenkomst**, v. (-en); - **discussie**, v. (-s); - **gesprek**, o. (-ken); - **lid**, o. (...leden).

Hoe u onderscheid kunt maken tussen schuldgevoel en goddelijk berouw

Goddelijk berouw zet ons aan tot actie om datgene wat schuldgevoel teweegbrengt, weg te doen.

Als we het schuldgevoel niet aangrijpen om het verkeerde in ons leven te corrigeren, zal dat gevoelens oproepen die negatief gedrag of negatieve gevolgen produceren. Schuldgevoel zet ons ertoe aan de gemaakte fouten te rationaliseren, de fout te verdoezelen, uit te stellen, ons niet volledig in te zetten voor ons gezin, de kerk, ons werk. We hebben ons gevoel van eigenwaarde verminderd en daar zijn die negatieve gevoelens het gevolg van.

Maar goddelijk berouw produceert positieve gevoelens en zet ons aan tot gedrag dat positieve gevolgen voortbrengt. Goddelijk berouw zet ons ertoe aan:

* Actie te ondernemen om ons leven op orde te brengen.

* Ons meer in dienst te stellen van God en de leiders van de kerk.

* Toe te werken naar een volledig bekeerlijke houding, waarbij wij ons openstellen voor de werkingen van de Geest.

* Meer te streven naar een christelijke levensstijl.

In het algemeen kunnen we stellen dat schuldgevoel ons niet toestaat onszelf te vergeven, terwijl goddelijk berouw ons tot corrigerende daden aanzet die tot bekering leiden, waardoor we de goedkeuring van de Heer weer kunnen krijgen.

Schuldgevoel verlamt de persoon met gevoelens van machteloosheid. Zo kunnen we denken: ik heb geen goede band met een vriend, ouder of kind, en niets wat ik doe zal de door mij aangerichte schade kunnen herstellen. Het is duidelijk dat we in dit geval niet zien waarom de relatie slecht is of wat de verantwoordelijkheid van de betrokkenen is. We voelen ons verdrietig omdat het kwaad ons de baas is en geloven dat we er niets meer aan kunnen doen.

Goddelijk berouw stelt ons in staat verantwoord te handelen. Dan zeggen we: 'De relatie met mijn echtgeno(o)t(e) is niet

best, maar ik kan ophouden hem of haar te (ver)oordelen en zo een liefdevolle sfeer scheppen.'

In dit geval zien we in dat er een ongewenste situatie bestaat, erkennen we ons aandeel in het probleem en gaan tot actie over. We hebben hoop omdat we, ongeacht de reactie van de ander, iets positief gedaan hebben.

Schuldgevoel richt zich op het 'ik' en blijft ons voor onbepaalde tijd lastig vallen. Frasen als: 'Als ik alleen maar...', 'Arme ik' of 'Zo gaat dat nu eenmaal' worden de herkenningmelodietjes van onze situatie. Goddelijk berouw richt zich op de persoon of personen die wij kwaad hebben berokkend - God, onze naaste, onszelf - en kan leiden tot het reinigen van onze gevoelens. 'Ik had dat niet mogen doen', 'Het spijt me dat...' en 'Ik kan beter' karakteriseren onze gedachten. We kunnen deze reinigende gevoelens onder woorden brengen in ons gebed en in het gesprek met de ander.

Wij zien in wie de aanstichter van schuldgevoel is - Satan - die ons misleidt tot machteloosheid. De schepper van goddelijk berouw is God zelf, die wil dat wij ons bekeren, reinigen en vreugdevol leven. Jezus Christus kende ons verdriet en daalde beneden dat alles, opdat Hij ons door zijn macht kon genezen.

*** Besef dat schuldgevoel negatief gedrag tot gevolg heeft; goddelijke berouw werkt positief gedrag in de hand.**

*** Neem u voor de fout te herstellen; ontwikkel een bekeerlijke houding.**

*** Bid om de leiding van de Geest bij het onderscheiden van schuldgevoel en berouw.**

*** Laat goddelijk berouw u motiveren tot een christelijke levensstijl.**

Schuld komt neer op gevoelens die niet productief zijn en niet opbouwen, terwijl goddelijk berouw nuttige gevoelens tot stand brengt.

Enkele vragen die we onszelf kunnen stellen om onderscheid te maken tussen schuldgevoel en goddelijk berouw zijn:

* Worden we gemotiveerd om de beginselen van het evangelie aan te wenden om de situatie te corrigeren?

* Worden we gemotiveerd om ons oprecht te bekeren?

* Geeft ons schuldgevoel ons een hopeloos gevoel, het gevoel er maar mee op te houden, of motiveert ons gevoel ons tot daden die onze bekering in de hand werken?

* Hebben we berouw omdat we tegen God zijn ingegaan, of omdat we de gevolgen van onze misstap in ons leven voelen?

* Draagt de liefde die we voor God voelen bij tot onze gevoelens van berouw of is ons berouw louter gebaseerd op zelfzuchtige beweegredenen?

Uit Church News van 7 december 1991.

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt!

oktober: Hoe u inactiviteit de rug kunt toekeren.

november: Hoe u met jongeren kunt communiceren.

Schrijf (ongeveer 100-150 woorden) naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds 6 weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

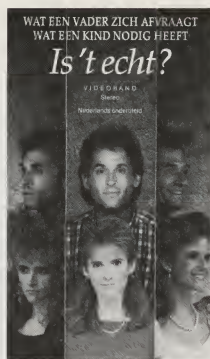
Uit de mediatheek:

Onlangs zijn er vijf nieuwe video-films uitgebracht door de kerk. Deze films zijn verkrijgbaar bij het distributiecentrum in Friedrichsdorf. Nederlands ondertiteld. De prijs bedraagt NLG 21,00/ BEF 400,00 per stuk.

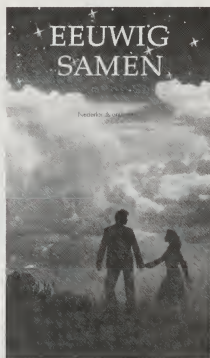
Door liefde ingegeven

Een terugkerende zending raakt in een vliegtuig in gesprek met een journalist. Hij vertelt hem enige zendings-ervaringen. Deze film geeft een goede indruk van het werk van een zending.

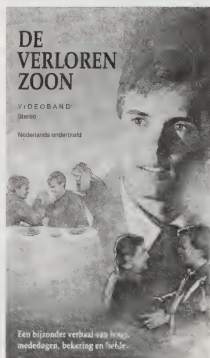
Is't echt?

Een vader vraagt zich af of hij zijn dochter wel genoeg zal kunnen onderwijzen in de waarden van het leven. Prima zendingsmiddel.

Eeuwig samen

Carrière maken, echtscheiding, dood, zaken die het gezinsgeluk kunnen verstoren. Het evangelie biedt uitkomst. Inringend.

De verloren zoon

Een hedendaagse versie van het Bijbelse verhaal. Een bijzonder verhaal van hoop, mededogen, bekering en liefde. Boeiend.

Het plan van onze Hemelse Vader

Het plan dat onze Hemelse Vader voor zijn kinderen heeft wordt op duidelijke manier uitgelegd. Uitstekend zendings-middel.

De zendelingenpagina's

Deze maand wijden we de zendelingenpagina's aan Faizel Rahman uit de Gemeente Zoetermeer, die een zending vervult in het Zendingsgebied Trinidad en Tobago, en aan Maarten 't Hoen uit de Wijk Rotterdam-Zuid, die werkzaam is in het Zendingsgebied Calgary (Canada).

Faizel Rahman

Het begon allemaal drie jaar geleden toen ik mij liet dopen als lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Het evangelie heeft mij veel blijdschap en vreugde gebracht en dat wilde ik heel graag aan anderen vertellen. Na een goede voorbereiding kon ik dan eindelijk voor de Heer op zending gaan.

Op 10 juli 1991 meldde ik mij bij het opleidingsinstituut in Provo. De vier weken daar waren heel erg leerzaam. Het hielp mij mijn gedachten volledig op mijn nieuwe 'werk' te richten.

Na deze vier weken reisde ik naar mijn zendingsgebied, het Zendingsgebied Trinidad en Tobago. Het is een heel nieuw zendingsgebied. Het bestaat uit de zuidelijke helft van West-Indië en Suriname (St. Vincent, Granada, Trinidad en Tobago, en Guyana behoren tot het Engelstalige deel van het zendingsgebied, Suriname tot het Nederlandstalige).

Het klimaat hier is heel erg vochtig en warm. Je kunt het 't beste vergelijken met het met kleren aan een sauna binnenstappen. De temperatuur is constant tussen de 30-35 graden Celcius.

Waar ik hier wel aan moest wennen was dat hier haast geen blanken zijn. Het overgrote deel van de bevolking is neger of Indiër, met een redelijke hoeveelheid Aziaten. Wat mij geholpen heeft is dat de mensen uitermate vriendelijk zijn en heel open staan voor het evangelie.

Ik ben nu een jaar op zending (medio juni, red.), maar ik ben nog steeds niet gewend aan het weer (je mist de drie andere seizoenen heel erg als de zomer 365 dagen duurt). Maar afgezien daarvan heb ik ontzettend veel geleerd. Niet alleen heb ik geleerd hoe ik met andere mensen moet samenwerken, maar ook heb ik een beter inzicht in het evangelie gekregen.

Ik heb een heel goede vriend mogen helpen bij de voorbe-

Ouderling Faizel Rahman.

reiding op zijn zending. Ik heb geholpen bij het opzetten van de APJV op Trinidad. Ik heb mensen zien veranderen toen zij in aanraking kwamen met het evangelie. Maar het belangrijkste van alles is dat ik zelf veranderd ben. Doordat mijn Hemelse Vader mij in de gelegenheid heeft gesteld om Hem te helpen met zijn werk, is mijn getuigenis zo sterk gegroeid dat ik er zeker van ben dat ik ben waar de Heer mij wilde hebben. Ik zou mijn zending voor niets in de wereld willen missen. Het is een hele goede leerschool.

Ik weet dat de kerk waar is en dat Jezus Christus het hoofd

van onze kerk is. Iedere dag laten zowel Hij als mijn Hemelse Vader mij weten hoeveel Ze van me houden door de zegenin-

Ouderling Rahman (geheel rechts) met twee collega-zendelingen in het opleidingsinstituut in Provo.

gen die ik ontvang. Joseph Smith heeft God de Vader en Jezus Christus gezien. Hij was, net als president Benson, een profet van God. Hij heeft de bedeling van de volheid der tijden geopend. Mijn Hemelse Vader houdt van mij! <

Maarten 't Hoen

Mijn collega, ouderling Burdick, zegt altijd: 'Mijn zending is het beste wat mij had kunnen overkomen.' Ik moet hem gelijk geven. Ik ben nu acht maanden (april '92, red.) op zending in het Zendingsgebied Calgary (Canada) en ik heb het uitstekend naar mijn zin in Alberta. Alberta is een van de Canadese provincies (waarin Calgary ligt). De leefgewoonten hier verschillen niet zoveel van die in Nederland. Wat wel verschilt is de omvang. Nederland past ongeveer 25 keer in deze provincie en aangezien er maar 1,4 miljoen mensen in Alberta wonen, is er hier ontzettend veel ruimte. Ook de omvang van de maaltijden die je hier krijgt voorgeschoteld liegt er niet om. Misschien niet 25 keer zo groot als in Nederland, maar dat zal niet veel schelen. Gelukkig ben ik erop gebouwd.

De afgelopen winter heb ik me afgevraagd of ik wel in Canada op zending was en niet in een of ander subtropisch oord. De mensen hebben hier namelijk de rare gewoonte om, zodra het kwik boven het nulpunt komt, T-shirt en korte broek aan te doen. Brrr! Eerdere visioenen, ik geef toe enigszins avontuurlijk van aard, van bergen sneeuw, honden-sleeën, iglo's en hongerige grizzly's werden dus niet bewaarheid.

Ouderling 't Hoen met zijn zendingspresident en diens vrouw.

Wel kan ik melden dat mijn zending één grote positieve ervaring voor mij is, het is zoveel beter dan ik gedacht had dat het zou zijn. Een van de instructeurs in het opleidingsinstituut in Provo leerde ons: 'Een zending is geen uitgave, het is een investering.' Ik heb hier zoveel mogelijkheden om te groeien, niet alleen lichamelijk, maar vooral geestelijk, ervaringen die mijn getuigenis versterken en waardoor ik een beter mens word. Er waren dingen die ik moest opgeven om op zending

'Want zie, het veld is alreeds wit om te oogsten.'

te gaan, maar die wegen niet op tegen de zegeningen en de vreugde die ik hier ontvang van mijn Hemelse Vader.

Het voelt zo goed aan om je broeders en zusters te kunnen vertellen over het plan dat God voor ons heeft, dat iedereen blij en gelukkig kan maken. Het schenkt onbeschrijflijke vreugde om te zien dat onderzoekers, na door de Heilige Geest te zijn aangeraakt, zich laten dopen in de kerk van Jezus Christus. Het is onwijs gaaf om de verandering, de vreugde in hun leven te zien.

Soms denk ik terug aan de tijd waarin ik twijfelde of ik wel op zending moest gaan. Als ik toen slechts een klein beetje had geweten wat een zending inhoudt, had ik geen ogenblik getwijfeld. Een zending is te gek. Ik heb een hartstikke goede tijd hier met een hoop 'lol'. Zendingswerk en een goede tijd gaan samen, zolang we doen wat onze Hemelse Vader van ons verlangt.

Eén van de dingen die ik geleerd heb, is zo min mogelijk aan mezelf te denken. Hoe minder

ik aan mezelf denk, des te dichter ik me bij God voel. Hoe gelukkiger ik me voel, des te meer vertrouwen ik in mijzelf heb en des te beter het zendingswerk gaat.

Onze Hemelse Vader houdt van al zijn kinderen en beaantwoordt onze gebeden op zijn tijd. Jezus Christus is zijn Zoon, ons grote voorbeeld, door wie wij bij onze Hemelse Vader kunnen terugkeren.

Ik wens iedereen het allerbeste toe. <

In het zendingsveld

Amerika

Audrey Bijkerk, Utah Salt Lake Mission, 50 West North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA

Carlo Bos jr., Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Marcel Braithwaite, California Anaheim Mission, 501 North Brookhurst, suite 100, Anaheim, Californië 92801, USA

Robert Brouwer, Florida Jacksonville Mission, 8647 Bay Pine Road, Suite 106, Jacksonville, FL 32256, USA

Jan Dijkwel, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401, USA

Devin Hale, Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Maarten 't Hoen, Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada

Arjan de Jong, Canada Halifax Mission, Commerce Bldg. 73 Tacoma Drive #202, Dartmouth, Nova Scotia B2W 3Y6, Canada

Martn de Jonge, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401, USA

Bert Keuter, Indiana Indianapolis Mission, P.O. Box 495, Carmel, Indiana 46032, USA

Eric Mac Lean, Ohio Columbus Mission, 5025 Arlington Center, suite 30, P.O. Box 20130, Columbus, Ohio 43220, USA

Faizel Rahman, Trinidad and Tobago Mission, 26-28 Murray Street, suite 5, Woodbrook, Port of Spain, Trinidad, West Indies

Azië

Yoshiko Furukawa, Japan Sapporo Mission, Kita 2 Jo Nishi 24 Chome, 245 Banchi 14 Chuo-Ku, Sapporo, Hokkaido 064, Japan

Europa

Jolanda Ariaans, England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, England

Isabelle Arts, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Post-schliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Jennifer Beijerling, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Tom de Bisschop, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, England

Yanina Cadillo Albornoz, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, England

David Dezaire, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Aldrin Esser, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Koenraad Gijssel, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Stefaan van Gijssel, Zendingsgebied Brussel, Blvd. Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Marco Gunster, England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey CR4 4ED, England

Ezra Karssen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Monic de Langen, Scotland Edinburgh Mission, 'Boroughfield', 32 Colinton Rd., Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Eddy Martens, Deutschland-Mission Berlin, Gräfentalerstrasse 5, W-1000 Berlin 46, Bondsrepubliek Duitsland

Boris van Monsjou, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Roy Oomen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Petra Riem, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Edwin van Stam, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Marvin Stigter, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, Londen SW7 2PA, England

Deena Stinson, Deutschland-Mission Düsseldorf, Mörsenbroicherweg 184, D-4000 Düsseldorf 30

Brian Wursten, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, England

Nieuwe zending

Naam: Bert Keuter

Unit: Den Helder

Zendingsgebied: Indianapolis (Indiana)

Aanvang zending: 10 juni

Opleidingsinstituut: Provo

'Toen ik trouwde,' zegt Consolacion Pilobello uit Pasay City (Filipijnen), 'kon ik niet koken. Bovendien was ik te bijgelovig om naar een dokter te gaan voor prenatale controles. Onze eerste baby stierf.'

Ze begint te huilen. 'Als ik toen lid van de kerk was geweest, hadden we die baby kunnen redden!'

Na haar doop kreeg ze in de ZHV les in waterzuivering, hygiëne, voeding, eerste hulp en inenting. 'Ik leerde hoe ik voor mijn kinderen en mijzelf moest zorgen', zegt ze. Haar volgende zeven baby's waren gezond. Zij is nu bestuurslid huiselijk leven van de wijk en onderwijst wat zij zelf heeft geleerd (zie *De Ster*, september 1991, blz. 12).

Zuster Pilobello is een van de velen die baat hebben gehad bij het huiselijk-levenprogramma van de zustershulpvereniging, dat tot doel heeft de zusters bij te staan in de dagelijkse problemen en de evangelie-beleving thuis.

Hoe bent u gesterkt door huiselijk-levenactiviteiten?

STERK MAKEN

In 1831 gaf de Heer de raad: 'Wanneer gij zijt bijeenvergaderd, [moet] gij elkander onderrichten en stichten' (LV 43:8).

Stichten wil zegen instrueren, verbeteren of inlichten. Door verbonden met onze Hemelse Vader, verenigen wij ons met de zusterschap van de ZHV, waardoor we aan karakter, zelfvertrouwen, vaardigheden, geloof en het gezin kunnen werken.

ILLUSTRATICE: LORI ANDERSON

HUISBEZOEKBOODSCHAP

Onderrichten en stichten door de vergaderingen huiselijk leven

Over heel de wereld zijn er vrouwen die zegeningen ontvangen, praktisch en geestelijk van aard, door mee te doen aan huiselijk-levenactiviteiten:

In een wijk voor alleenstaanden wordt deze tijd de 'verrijkende vergadering' genoemd, omdat te samen leren en samen dingen doen.

In Auckland (Nieuw-Zeeland) leren de zusters hoe zij kinderen met leerproblemen kunnen helpen en hoe zij mensen die gescheiden zijn, van wie de partner is overleden, die mishandeld zijn of ernstig ziek, kunnen steunen.

Zuster Elaine Jack, de algemeen presidente van de zustershulpver-

eniging, zag tijdens haar bezoek aan Afrika dat de leidsters daar de huiselijk-levenvergaderingen gebruiken om de leden te leren hoe zij thuis geld kunnen besparen.

Hoe kan het huiselijk-levenprogramma u en uw gezin sterken?

EVANGELIEBEGINSELEN IN PRAKTIJK BRENGEN

In huiselijk-levenvergaderingen kunnen vrouwen anderen dienen. Een groep vrouwen in Argentinië naaide kleding voor een zuster in hun wijk, waardoor zij op zending kon gaan.

Veronica Dallender uit Pretoria (Zuid-Afrika) leerde in de huiselijk-levenvergadering hoe ze een plaid moest breien. De zusters boden de plaids aan in een bejaardentehuis. Veronica zei: 'Een blinde vrouw vroeg me te vertellen welke kleuren de plaid had. Keer op keer moest ik ze met haar hand aanwijzen. Die dag voelde ik mij heel gezegend!'

In Grants Pass (Oregon), waar de ZHV 87 quilts maakte voor de behoeftigen, legt de ZHV-presidente, Louise Champneys, uit: 'Het was interessant om te zien hoe de zusters geïnspireerd werden door het tastbare doel dat zij voor ogen hadden.'

Wij nodigen u uit de huiselijk-levenvergaderingen ten volle te benutten om anderen tot zegen te zijn en de evangeliebeginselen in praktijk te brengen door te leren en te dienen.

Hoe kunnen wij bijdragen tot de ontwikkeling van de geest van dienstbetoon en zusterschap? □

EENHEID IN VERSCHIEDEN

IDENHEID

In een wereldwijde kerk
is eenwording niet synoniem met
gelijkwording.

Ouderling John K. Carmack

van de Zeventig

Na mijn thuiskomst uit Seoul (Korea) waar ik mijn dienstplicht had vervuld, besloot ik mijn opleiding aan de University of California voort te zetten. Dat hield in dat ik deel ging uitmaken van de Ring Los Angeles. Het was in 1957. Zonder dat iemand van ons het wist, stond de ring op het punt een tijdperk als gewone Californische ring af te sluiten; een tijd waarin de leidinggevende posities bekleed werden door mannen en vrouwen die hun wortels in Utah hadden en met leden van wie de voorouders voornamelijk uit Noord-Europa kwamen. Onder de aanwezigen bevond zich sporadisch een Joodse bekeerling, en soms enkele bekeerlingen uit Midden-Amerika, maar zij vormden de uitzonderingen. President John M. Russon zou binnenkort een lange en succesvolle ambtsperiode als ringpresident afsluiten, diep gerespecteerd door een ring die een volkomen homogene samenstelling had. We beseften niet wat voor een enorme ommekeer er de daaropvolgende drie decennia op ons wachtte.

We verplaatsen ons nu naar 1988. Het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst had zojuist de eerste internationale kunstwedstrijd uitgeschreven onder de kunstenaars in de kerk over de hele wereld. Alle kunst in welke vorm dan ook met een thema dat verband hield met het evangelie, zou worden geaccepteerd. Het succes van die wedstrijd was groter dan we hadden verwacht. (In 1991 werd er een tweede internationale kunstwedstrijd uitgeschreven.) In *De Ster* werden vele foto's van ingezonden stukken uit de hele wereld afgedrukt. Deze en andere, niet afgedrukte, inzendingen, vormden een visueel genot voor de kerk. Kunstinzendingen uit vele delen van de wereld sierden gedurende de tentoonstellingsmaanden de muren van het museum. Sommige hangen er nog, met een boodschap die tijdloos en van onschatbare waarde is.

Deze kunstwerken waren zeer uiteenlopend van

FOTOGRAAF: CRAIG DIMOND

FOTOGRAAF: PEGGY JELLINGHAUSEN

Is er een verenigende kracht die sterk genoeg is om de uiteendrijvende krachten van de verscheidenheid te overwinnen? Het antwoord is een klinkend ja!

aard. Kunst van Europese oorsprong met een symbolisch thema hing naast kleur-en fantasierijke schilderijen en uit Midden-Amerika, een keur aan evangeliethema's die door leden op de eilanden in de Stille Zuidzee geschilderd waren, en allerlei kunstvormen en -stijlen uit alle delen van Noord-Amerika. Eenvoudige, directe en realistische kunststukken werden zij aan zij tentoongesteld met abstracte, impressionistische en doordachte symbolische afbeeldingen van evangeliethema's. Zij die het geluk hadden de tentoonstelling te kunnen zien, werden getraakteerd op een heerlijke, stimulerende en tot een eenheid gesmede uitstalling van kunst en talent. De tegenwoordigheid en invloed van de Heiland doortrokken het museum en waren voor de bezoekers voelbaar.

Wat smeedde deze zo verschillende inzendingen tot een eenheid? Waardoor was deze tentoonstelling geen ratjetoe van amateurwerk? Het herstelde evangelie van Jezus Christus verbond en verenigde deze kunstwerken. De culturele verscheidenheid ervan was juist de kracht en universele charme van de tentoonstelling. De bezoekersaantallen schoten omhoog omdat vele bezoekers keer op keer terugkwamen. Was er maar uit één cultuur en gebied kunst tentoongesteld, dan was de artistieke waarde ervan aanmerkelijk minder geweest.

DE KERK TOT EEN EENHEID SMEDEN

Die internationale wedstrijd weerspiegelde de eenheid en verscheidenheid die we tegenwoordig zo vaak onder de leden van de kerk zien. De eerste christelijke heiligen werden ook met verscheidenheid geconfronteerd. Ook voor hen was dat niet gemakkelijk, en het succes waarmee de verschillende culturen geassimileerd werden, was wisselend. Ze moesten het zonder vele eenheidvormende factoren stellen die wij nu wel hebben: directe communicatie, multinationale ondernemingen, intercontinentaal vervoer, en een ruime keus aan boeken en tijdschriften. Toch vonden zij een manier om uit de eerste bekeerlingen uit vele landen één kerk te scheppen.

Of we het nu onderkennen of niet, in deze tijd is verscheidenheid een wezenlijk aspect van de kerk, en die verscheidenheid neemt met de dag toe. Als wij met net zoveel succes de verschillende leden kunnen verbinden en samensmeden als met de kunststukken in de kunstwedstrijd gebeurde, dan kan daar een kleurrijke, prachtige en geestelijk zeer hechte organisatie uit groeien. Willen we hierin slagen, dan hebben wij oplettende leiders nodig die eenheidvormende ideeën onderwijzen. Ringen en wijken met leden die de verschillende culturen kunnen verwelkomen en om-

armen, waarbij broeders en zusters zinvol aan het werk worden gezet, zullen deze eenwording versnellen. Zoals de dichter Ralph Waldo Emerson het heeft gezegd: 'Ieder heeft elk nodig; niets wat op zichzelf staat, is mooi of goed.'

Terug nu naar de Ring Los Angeles en die gelukkige jaren vijftig. Er was maar één minderheidsgroep in de ring. President Joe Brandenburg presideerde zijn geliefde Gemeente Zuid-Californië voor de doven. Toen ik daar aankwam, was het de lievelingsgemeente van de ring. Razend enthousiast waren we over de Zingende ZHV-moeders met hun prachtige, ritmische vertolking van de lofzangen tijdens de ringconferentie. De ring kampte met vele problemen, maar een veel verdergaande verscheidenheid lag nog in het verschiet.

Door de loop van de gebeurtenissen kregen de Ring en Regio Zuid-Californië geleidelijk aan een ander gezicht. President John K. Edmunds besloot een koppel zendelingen onder de doven tewerk te stellen. Mede door de inspanningen van de ouderlingen Wayne Bennett en Jack Rose ging het ledental van de gemeente omhoog. President Brandenburg werd bisschop Brandenburg. De wijk werd enkele malen gesplitst, en gemeenten voor doven werden ook in andere ringen gevormd.

EEN DRAMATISCHE VERANDERING

Intussen voltrokken er zich aan het begin van de jaren '50 gebeurtenissen in Korea die uiteindelijk de Ring Los Angeles zouden veranderen. Toen de oorlog om zich heen greep in dat zo cultuurrijke land, dat tot dan toe gesloten was geweest voor Westerse invloeden en zendingswerk, werden er evangeliezaadjes geplant door HLD-militairen die bij de uitvoering van hun militaire plichten hun godsdienst naleefden.

Tegelijkertijd studeerde Kim Ho Jik voor zijn doctoraal aan de Cornell University in Ithaca (New York). De oorlog legde hem een gedwongen scheiding van zijn familie in Korea op, en 's nachts huilde hij bittere tranen van bezorgdheid om hen. In die omstandigheden en gemoedstoestand raakte hij onder de indruk van de goede uitstraling en overtuiging van een HLD-vriend. Hij werd lid van de kerk en vervolgens de eerste ouderling met een Koreaanse achtergrond. Toen hij na de oorlog naar Korea terugkeerde, werd hij staatssecretaris van onderwijs en de meest vooraanstaande ouder-

ling onder de Koreaanse heilige (zie 'Kim Ho Jik, een Koreaanse pionier, *De Ster*, februari 1989, blz. 8-15).

Al gauw werden de militairen in leidinggevende posities afgelost door HLD-zendingen die het evangelie in de Koreaanse taal begonnen te onderwijzen. Als soldaat ving ik de ouderlingen Powell en Deton op, de eerste zendingen in Korea. Gemeenten, districten en zendingsgebieden werden wijken, ringen en een tempel. Honderdduizenden Koreanen, waaronder enkele heiligen, emigreerden naar de Verenigde Staten en enkele andere landen. Velen werden in hun nieuwe land lid van de kerk. Zowel in hun eigen land als daarbuiten werden Koreanen lid van een wereldwijde kerk, die daardoor veranderd en verrijkt werd. Velen kwamen naar de Ring Los Angeles, waar een Koreaanse gemeente werd gevormd. Oost en West begonnen naar elkaar toe te groeien, maar deze keer in het Westen.

Deze dramatische verandering in het kielzog van een oorlog werd in vele andere landen herhaald, waarbij Vietnamezen, Hmongen, Cambodjanen en vele anderen over de wereld werden verspreid. Op de stormwind van beproeving werden deze mensen van Oost naar West gedreven, als gevolg waarvan vele deuren naar verkondiging van het evangelie wijd werden opengezet. Zo werden ook Midden-Amerika en de Filipijnen voor het evangelie opengesteld, en veel van deze mensen kwamen naar de Verenigde Staten, waar zij een betere levensstandaard voor hun gezin hoopen te verwerven. Zowel in hun eigen land als in de Verenigde Staten werden ze in de gemeenschappen van de heiligen opgenomen. Ineens ontstonden er in de wijken van de Ring Los Angeles (hier als voorbeeld gebruikt) vele culturen. In de ringen Oakland en San Diego gebeurde hetzelfde. De leiders deden hun best om hechte gemeenten van heiligen te scheppen, die elkaar liefhadden, accepteerden en dienden. Er werden verschillende anderstalige gemeenten georganiseerd.

'GEEN VREEMDELINGEN MEER'

Enkele leden, die tegen deze veranderingen waren, beklaagden zich, en velen verhuisden naar een ander gebied. Sommigen verlangden terug naar de goede oude tijd. In 1978 begon het aantal zwarte bekeerlingen toe te nemen, en werd het kerkvolk nog gevarieerder. Op ring- en wijkconferenties en bij andere gelegenheden, onderwezen de leiders de leer van de

liefde, aanvaarding van alle mensen, en eenheid. Een nieuwe geest van enthousiasme bezieldde de heiligen. Zoals zuster Pinkston, de toenmalige ZHV-presidente in de Wijk Wilshire van de Ring Los Angeles, opmerkte: 'Dit is een heerlijke, spannende tijd; de tijd dat wij allemaal van Europese afkomst waren, is voorbij.'

Velen zagen hoe Los Angeles en Oakland, Chicago, Londen en andere grote steden internationale kerkcentra werden, en zij vroegen zich af wat de toekomst brengen zou. Al gauw bleek dat dit patroon zich in vele ringen rond de grote steden herhaalde. Tegenwoordig, of het nu in Washington, D. C. is, São Paulo, Sydney of Hyde Park in Londen, komen reizende kerkleden deze diversiteit overal tegen. Het is stimulerend en verrijkend. Het brengt tal van problemen met zich mee, maar overal waar de leiders begrijpen wat er gebeurt, gaat alles goed.

EEN VERENIGENDE KRACHT

Bestaat er een verenigende kracht die sterk genoeg is om de uiteendrijvende krachten van de verscheidenheid te overwinnen? Het antwoord is een klinkend ja!

Daar zijn wel geïnspireerde en energieke leiders voor nodig. Waar er visie is, reageren de mensen positief. De leer is er al. Jezus Christus is de hoeksteen van de kerk, en allen die er lid van worden zijn 'geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods' (Efeziërs 2:19). De profeet van God laat een eenduidige, gezaghebbende stem horen over leer en leefwijze. De priesterschapsautoriteit die aan de mensen verleend is, geeft hun het recht om te dopen, de Heilige Geest te verlenen, en onze wijken en gemeenten met eenheid te zegenen zonder ons van onze verscheidenheid te beroven. Gezaghebbende schriftuur bevat het woord van God dat ons leidt. Fundamentele evangelieverordeningen, wekelijkse avondmaalsdiensten, tempelzegeningen en een universele priesterschap en zustershulpvereniging zijn beschikbaar. Het evangelie draait om het gezin, en de verbreiding van het evangelie door zendingswerk en tempelwerk voor onze voorouders zorgt ervoor dat alle leden erbij betrokken raken en biedt de heiligen een dynamisch, zinvol leven. De Heilige Geest, als onwrikbaar fundament, smeedt allen die goed leven en zijn gaven in dank ontvangen en gebruiken, tot een eenheid samen.

ETIKETTEN EN ANDERE BARRIÈRES

Ondanks deze eenvoudige en verenigende leer en leefwijze stuit ons streven naar grotere eenheid in onze verscheidenheid op barrières, zoals rassen- en etnische discriminatie en de hang naar separatisme. Het evangelie is alleszins toereikend om de gewenste eenheid te scheppen, maar de mens is onvolmaakt. Taalbarrières waardoor mensen zich niet op hun gemak voelen, angst om mensen met een andere huidskleur te accepteren, alleenstaanden die van hun omgeving vervreemden – dit alles werpt muren tegen eenheid op. Meestal worden mishandeling, isoleren en discriminatie nog versterkt doordat deze mensen een etiket opgeplakt krijgen. Bijvoorbeeld, een medekerklid het etiket intellectueel, minder-actief, feministe, Zuidafrikaner, Armeniër, Utah-mormoon of Mexicaan opplakken, lijkt een excuus te geven om die persoon minder prettig te behandelen of te negeren. Deze problemen en vele andere moeten aangepakt worden, willen wij een gemeenschap scheppen zoals die van Henoch.

Naarmate wij één met God worden, zullen wij ook één met elkaar worden. Naarmate wij één met elkaar worden, zullen wij ook één met God worden.

Deze eenheid, die eigenlijk vanzelfsprekend zou moeten zijn, komt vaak moeizaam tot stand, stap voor stap – 'regel op regel, gebod op gebod' (LV 98:12).

Petrus had een niet mis te verstaan visioen nodig om te kunnen zeggen: 'Inderdaad bemerk ik, dat er bij God geen aanneming des persoons is, maar onder elk volk is wie Hem vereert en gerechtigheid werkt, Hem welgevallig' (Handelingen 10:34-35).

Sommigen van ons, net als Paulus, hebben weinig moeite met het idee dat we iedereen als gelijkwaardig moeten beschouwen. Als volk doen wij het, net als de Ring Los Angeles, niet zo slecht met dit gebod om uit vele culturen een eenheid te vormen.

Maar we kunnen nog veel meer doen om te genieten van de culturele diversiteit van onze broeders en zusters. Misschien vereist dat een grotere mentaliteitsverandering van ons, maar we moeten leren om de verschillen in anderen te waarderen. De toekomst zal nog veel, veel meer culturele verscheidenheid te zien geven in de kerk, en allen die komen, verdienen het om vrienden en leiders zoals Paulus te hebben.

FOTOGRAAF. CRAIG DIMOND

FOTOGRAAF. RUSS HOLT

Het evangelie draait om het gezin, en de verbreiding van het evangelie door zendingswerk en tempelwerk voor onze voorouders zorgt ervoor dat alle leden erbij betrokken raken en biedt de heiligen een dynamisch, zinvol leven. De Heilige Geest, als onwrikbaar fundament, smeedt allen die goed leven en zijn gaven in dank ontvangen en gebruiken, tot een eenheid samen.

DE GEMEENSCHAPPELIJKE BAND

Vereenvoudiging van onze organisatie, werkwijze en aanbidding – waardoor wij weer terug kunnen keren naar de basis, naar het fundamentele – lijkt ook op komst. Er vinden veranderingen plaats in de kerk, altijd in wijsheid en ordelijkheid. Het nieuwe begrotingsprogramma is een voorbeeld van die vereenvoudiging.

Uit ervaring weet ik dat het veel moeite kost om eenheid uit verscheidenheid te smeden. We moeten die bereiken door actieve en sterke leiding. Eenheid in verscheidenheid zal niet tot stand komen als we alles maar op zijn beloop laten. Overal in de kerk kunnen nog steeds isolering en discriminatie de kop opsteken.

We moeten onszelf tot 'éénpersoonscomité' benoemen met de taak om overal waar we komen een houding van omarming, acceptatie en eenheid te scheppen. Dat moet een hoge prioriteit hebben. We hebben vooral leiders nodig die ons in woord en daad de weg wijzen. Ieder van ons moet iedereen eerlijk behandelen, vooral de slachtoffers van discriminatie, isolering en uitsluiting. Laten we waken voor 'grappen' waarin anderen vernederd of gekleineerd worden op grond van religie, cultuur, ras, nationaliteit of geslacht. Wij

zijn allemaal gelijk voor God. We moeten of afstand nemen, of er iets aan doen als we geconfronteerd worden met die veelvoorkomende en onwaardige praktijken. Ieder moet zijn deel doen.

Met de opening van nieuwe zendingsgebieden in Zuid- en Midden-Amerika, Bulgarije, Tsjecho-Slowakije, Griekenland, Hongarije en Polen, en met de nieuwe landen die toegewijd zijn aan de prediking van het evangelie, worden wij in een adembenemend tempo een kerk die in het grootste deel van de wereld voet aan de grond heeft. De raciale, culturele en nationale verscheidenheid zal onvermijdelijk blijven bestaan. Dit is een geweldige tijd! Net als de Ring Los Angeles zullen wij erdoor verrijkt worden.

Laten wij dus elke kans aangrijpen om isolementen te doorbreken, iedereen op te nemen, en ons leven met deze menselijke verscheidenheid te verrijken binnen de band van onze verenigende leerstellingen. Laten wij, zoals met de internationale kunsttentoonstelling in het kerkmuseum het geval was, zoeken naar onze gemeenschappelijke band door de liefde en door Christus en zijn evangelie. Moge de vorming van eenheid in verscheidenheid het blijde resultaat zijn. Mogen ook wij in de zalige omstandigheid leven zoals die periode in het Boek van Mormon dat er nergens meer 'ieten' waren (4 Nephi 1:17). □

GELUK - IS DAT MOGELIJK?

Barbara Cecchinaro's verhaal aan Pietro Currarini

Uiteindelijk heb ik de twee jongemannen dan toch maar binnengelaten in mijn woning in Padova (Italië), als beloning voor hun vasthoudendheid. Zij waren almaar teruggekomen ondanks de excuses waarmee ik hen afschepte toen ik erachter kwam dat het mormoonse zendingelingen waren. Daar zat ik dan in mijn woonkamer te praten over geluk – en dat irriteerde me.

Hoewel ik het een fijn gesprek vond, stoorde het me toch te horen beweren dat je op aarde gelukkig kon zijn; dat ging lijnrecht in tegen mijn eigen overtuiging. Ik was van mening dat dit leven alleen verdriet kende – dat we pas na de dood, als we bij God leefden, gelukkig konden zijn.

En dat terwijl ik mij gelukkig had moeten voelen met een man die van mij hield, een driejarig dochtertje en een nieuw huis. Maar de beproevingen die ik te verwerken had gekregen, stonden mij niet toe zo te denken. Ik ben opgegroeid zonder vader en met mijn moeder kon ik helemaal niet goed opschieten. Zes jaar eerder had ik een baby verloren die maar drie dagen had geleefd. Ik kon niet begrijpen waarom.

Dat alles maakte mij ongelukkig en onverschillig. De zendingelingen maakten een nieuwe afspraak met mij en lieten een exemplaar van het Boek van Mormon achter met verschillende onderstreepte verzen die zij mij vroegen te lezen. Ik las ze maar ik begreep ze niet.

De zendingelingen kwamen elke week terug, eerst samen en daarna, na mijn toestemming te hebben gevraagd, met een zuster van de kerk. Ik besloot de daaropvolgende zondag met haar mee te gaan naar de kerk. Toen ik de kerk binnenkwam, had ik het gevoel dat ik er thuis hoorde.

Er kwamen verschillende mensen naar me toe die mij hartelijk welkom heetten. Het viel mij op dat iedereen kalm en ontspannen leek en gelijk ervoer ik bij mijzelf ook een innerlijke rust. Het was of ik er al tijden kwam – en dat gevoel maakte me bang. In de week die volgde was ik geïrriteerd en kon ik moeilijk in slaap komen.

Toen de zendingelingen weer langskwamen, overviel ik hen met de vraag waarom ik mij in het geheel niet gelukkig of vredig voelde, maar eerder rusteloos. In plaats van mijn vraag te beantwoorden, vroegen ze of ik mij wilde laten

dopen. Ik lachte ze midden in hun gezicht uit en zei dat ze konden blijven komen, maar dat ik nooit lid van hun kerk zou worden.

Later, toen ik het aan mijn man verteld had en er weer om had moeten lachen, begon ik echter na te denken over alles wat er gebeurd was. Plotseling, alsof er iets in mij vrijkwam, voelde ik dat ik mij moest laten dopen.

Mijn echtgenoot probeerde mij ervan af te brengen. Eerst dacht hij dat het een grap was en daarna begon hij er ruzie over te maken. Hij was er zeker van dat ik mijn baan erdoor zou verliezen, aangezien iedereen op mijn werk katholiek was. De dagen verstreken, ik bleef aandringen en mijn man gaf uiteindelijk toestemming.

Na de zendingenlessen te hebben ontvangen, brak ten slotte de dag van mijn doop aan: 26 oktober 1986 – twee maanden nadat ik de zendingelingen had binnengelaten. Ik trilde van opwindning en was bang voor wat komen ging. Mijn man en dochtertje woonden de doopdienst bij.

Zo gauw als ik het water inging, verdwenen al mijn angsten en voelde ik me vrij. Ik zal nooit het geluk

vergeten dat ik toen gevoeld heb. Terwijl ik in het water ondergedompeld was, wist ik dat mijn bloedverwanten en mijn andere dochtertje aan de overzijde blij waren over de keuze die ik had gedaan.

Er zijn nu vier jaar voorbijgegaan sinds ik lid van de kerk ben geworden en ik heb mij nog nooit zo vredig en gelukkig gevoeld. Ik ben een betere echtgenote en moeder geworden en ben nu werkzaam als ZHV-presidente van de gemeente. Mijn dochtertje gaat naar het jeugdwerk en bereidt zich voor op haar doop. Ik heb ook geen problemen met mijn baan gehad.

Als er iets in mijn leven gebeurt wat ik denk niet aan te kunnen, heb ik geleerd op mijn Heiland, Jezus Christus, te vertrouwen. Ik heb mijn begiftiging ontvangen in de tempel. Mijn lijden om de dood van mijn dochtertje is bijna voorbij, omdat ik nu begrijp dat ik haar niet voor eeuwig kwijt ben.

Ik zal de twee dienstknechten van de Heer die mij gevonden hebben altijd dankbaar blijven. Zij brachten mij zulke kostbare gaven: het Boek van Mormon, mijn lidmaatschap in de kerk, en waar geluk. □

HET BOEK VAN MORMON

SCHILDERIJEN
VAN ARNOLD FRIBERG

'Het doel van een illustratie', schreef Arnold Friberg, 'is de lezer een idee te geven van de ervaringen die hij kan hebben als hij het desbetreffende geïllustreerde verhaal of boek leest.' Toen broeder Friberg de navolgende scènes uit het Boek van Mormon had geschilderd, schreef hij: 'Mijn begrip van en waardering voor het Boek van Mormon zijn enorm toegenomen. (. . .) De grote persoonlijkheden die uit de bladzijden spreken, zijn voor mij gaan leven. Het zijn mensen van kaliber' (*Children's Friend*, december 1952, blz. 496, 522).

LEHI VINDT
DE LIAHONA

'Tot zijn grote verbazing [zag hij] een bal van merkwaardige bewerking op de grond liggen en deze was van fijn geelkoper. En in de bal bevonden zich twee dunne assen en de ene wees de richting aan, die wij in de wildernis moesten volgen' (1 Nephi 16:10).

LEHI EN ZIJN
VOLK KOMEN AAN
IN HET BELOOFDE
LAND

*'(. .) ik, Nephi, stuurde
het schip, (. .) naar het
beloofde land.*

*'En nadat wij vele dagen
achtereen hadden gevaren,
bereikten wij het beloofde
land; en wij gingen aan
land en sloegen onze tenten
op; en wij noemden
dit het beloofde land'
(1 Nephi 18:22-23).*

DE JONGE NEPHI WEERSTAAT ZIJN OPSTANDIGE BROERS

*'(Mijn broers) waren vertoerd op mij en wilde mij in de diepten der zee
werpen; en toen zij naderbij kwamen om de handen aan mij te slaan, sprak ik
tot hen en zeide: In de naam van de Almachtige God gebied ik u, mij niet aan
te raken, want ik ben vervuld van de macht Gods (. .); en iedereen, die zijn
handen aan mij zal slaan, zal verdorren als verdroogd riet; (. .) want
God zal hem slaan' (1 Nephi 17:48).*

AMMON
BESCHERMT
DE KUDDEN VAN
KONING LAMONI

'(. .) zij [kwamen] met hun knuppels op hem af om hem te doden.

'Doch ziet, allen, die hun knuppel ophieven om Ammon te slaan, wederstond hij (. .) door met de scherpte zijns zwaards op hun armen te slaan (. .); ja, en hun aantal was niet gering; en hij deed hen vluchten door de kracht van zijn arm' (Alma 17:36-37).

ABINADI PREDIKT TOT KONING NOACH

'[Abinadi] zeide tot hen: Raak mij niet aan, want God zal u slaan, indien gij mij aangrijpt (. .). 'Toen nu Abinadi deze woorden had gesproken, durfde het volk van koning Noach hun handen niet aan hem te slaan; want de Geest des Heren was op hem; en zijn aangezicht blonk met een buitengewone glans' (Mosiah 13:2-3, 5).

ALMA DOOPT IN DE WATEREN VAN MORMON

'En [Alma] onderrichtte hen, en predikte hun bekering en verlossing en geloof in de Here. (. .) 'En zij werden gedoopt in de wateren van Mormon, en werden vervuld van de genade Gods' (Mosiah 18:7, 16).

HELANAN
LEIDT EEN LEGER
VAN 2000
AMMONITISCHE
JONGEREN

'En het waren allen jongemannen, die (. . .) in moed (. . .) uitblonken. (. . .)

'Ja, het waren waarheidsliebende en ernstige mensen, want hun was geleerd de geboden van God te bewaren en oprecht voor Hem te wandelen.

'Helaman nu rukte aan het hoofd van zijn tweeduizend jeugdige soldaten uit om het volk (. . .) te hulp te komen' (Alma 53:20-22).

BEVELHEBBER MORONI VERHEFT DE BANIER DER VRIJHEID

'(. . .) Moroni, die de hoofman van de legers der Nephieten was, (. . .) scheurde zijn kleed en nam er een stuk van en schreef hierop: Ter gedachtenis aan onze God, onze godsdienst, en vrijheid en onze vrede, onze vrouwen en onze kinderen; en hij hechte het aan het einde van een staak.

'(. . .) en hij noemde het de banier der vrijheid – en hij (. . .) bad vurig tot zijn God, dat zijn broederen de zegeningen der vrijheid mochten genieten' (Alma 46:11-13).

JEZUS CHRISTUS VERSCHIJNT AAN DE NEPHIETEN

*'En (. . .) zij blikten opnieuw omhoog naar de hemel; en ziet, zij zagen een Mens uit de hemel nederdalen; en Hij was in een wit gewaad gekleed; en Hij kwam neder en stond in hun midden (. . .).
'En Hij strekte Zijn hand uit, en sprak tot het volk en zeide: 'Ziet, Ik ben Jezus Christus, Die in de wereld zou komen, zoals de profeten hebben getuigd' (3 Nephi 11:8-10).*

SAMUËL DE LAMANIEET PROFETEERT

*'En zij wilden niet toestaan, dat hij de stad zou binnengaan; daarom beklom hij de muur er van (. . .) en profeteerde tot het volk (. . .).
'Maar allen, die zich daar bevonden, die niet in de woorden van Samuel geloofden, waren toornig op hem, en zij wierpen stenen naar hem op de muur, en ook schoten velen pijlen naar hem, toen hij op de muur stond; doch de Geest des Heren was met hem, zodat zij hem niet met hun stenen, noch met hun pijlen konden raken' (Helaman 13:4; 16:2).*

HET BRANDENDE GEVOEL KWAM LATER

Larry A. Hiller

Het was niet zozeer dat ik twijfelde. Ik wist het alleen niet. Daar was ik dan, zeventien jaar en mijn hele leven al 'actief' lid van de kerk. Gedoopt op mijn achtste, geordend tot diaken op mijn twaalfde. Ik was nu in mijn vierde seminariejaar. En nog steeds kon ik niet zeggen: 'Ik weet het.'

Mijn goede vriend Gary leek het allemaal gemakkelijker af te gaan. Vaak zaten we zij aan zij achter de avondmaalstafel. Bijna elke vastenzondag zag ik hem vanuit mijn ooghoeken naast mij zitten draaien. En bijna altijd stond hij op om zijn getuigenis te geven. Zijn stem trilde en zijn ogen vulden zich met tranen als hij vertelde hoe heerlijk het was om de Heilige Geest te voelen.

Ik benijdde Gary, maar tegelijk voelde ik me niet op mijn gemak. Eerlijk gezegd kon ik me niet indenken dat men hem met die tranen voor vol aanzag. Toch wilde ik het soort getuigenis hebben dat hij had. Ik neem aan dat ik het niet graag genoeg wilde. Daarom kon ik er ook niet echt mee zitten.

Toen was daar het laatste seminariejaar. Onderwerp: het Boek van Mormon. Met name: Moroni, hoofdstuk tien, de verzen 4 en 5. De uitdaging was het Boek van Mormon van a tot z te lezen en te bidden voor een getuigenis dat het waar was – met andere woorden: Moroni's belofte toepassen.

Aanvankelijk maakte ik me er niet erg druk om. Maar naarmate het schooljaar vorderde, begon ik elke avond in het Boek van Mormon te lezen, net voordat ik naar bed ging. En daarna knielde ik neer voor mijn bed en vroeg om een getuigenis dat het boek – en de kerk – waar zijn.

En er gebeurde nog steeds niets.

Maar dat vurige getuigenis van Gary liet me niet los. Ook was er Leer en Verbonden 9:8, de tekst waarin de Heer tegen Oliver Cowdery zegt: 'Ik zal uw boezem in u doen branden.'

Dus knielde ik avond na avond neer op het kleedje voor mijn bed, stortte mijn hart uit bij de Heer en klom in bed om te wachten op dat brandende getuigenis. Maar op een avond vroeg ik mij middenin mijn gebed opeens af: Weet ik al of het waar is?

En toen gebeurde het. Er was geen lichtkolom. Geen stem. Niet eens dat brandende gevoel waar ik op uit was geweest. In plaats daarvan was er een eenvoudig besef.

Plotseling wist ik dat ik het wist. En dat was het. Kalm en vredig, en zeker niet spectaculair, maar het was alles wat ik toen nodig had. Ik wist dat ik het wist.

Sindsdien ben ik mij meer bewust geworden van de woorden van de Heer aan Oliver Cowdery in afdeling 6 van de Leer en Verbonden: 'Indien gij nog meer getuigenis verlangt, denk dan terug aan de nacht, toen gij in uw hart tot Mij riept om de waarheid van deze dingen te mogen weten.

'Schonk Ik u geen *vrede in uw gemoed* aangaande de aangelegenheid? Welk groter getuigenis kunt gij ontvangen dan dat van God?' (LV 6:22-23, cursivering toegevoegd.)

Vele keren daarna heb ik dat brandende gevoel in de boezem wèl gevoeld. Vele keren heb ik de vreugdevolle verruiming van mijn ziel gevoeld waarover Alma sprak (zie Alma 32:28). Maar op dat moment was dat stille besef alles wat ik nodig had, alles wat ik moest onthouden. De Heer had mij *vrede* in mijn gemoed geschonken. □

OP KAMP IN ABIDJAN

Chirley Roundy Arnold

'Venez, venez', zingt zuster Jeanne Gueu terwijl zij op het witte zand onder een twaalf meter hoge palmboom zit en kijkt hoe de golven op het strand beuken.

Zij zingt haar lievelingslofzang 'Komt, heiligen, komt'. Onderwijl vergaderen zich elf jonge vrouwen uit twee gemeenten in het District Abidjan (Ivoorkust) in Afrika om haar heen voor een getuigenisdienst. Negen van de elf, en ook zuster Gueu, hebben zich het afgelopen jaar laten dopen. De meisjes vallen in en het lied wordt de openingslofzang van de dienst.

Getuigenis geven stemt tot nadenken. Gisèle Kalongo, klaspresidentte lauwermeisjes van de Gemeente Cocody, staat op en begint met haar getuigenis. 'Ik weet dat de kerk waar is', zegt ze. 'Mijn leven is erdoor veranderd.' Gisèle is de oudste van negen kinderen en het enige meisje in het gezin. Zij heeft gewacht totdat haar moeder en broers ook klaar waren om lid van de kerk te worden. Vorig jaar was zij al naar het kamp geweest, dat door vijf meisjes werd bijgewoond, waaronder twee niet-leden, van wie zij er een was. Na het kamp traden zij en het andere nietlid tot de kerk toe. In Gisèle's ogen zijn de elf meisjes van dit jaar al een hele grote groep.

Tape Carolle, zestien jaar, staat op en geeft ook haar getuigenis. 'Ik ben nooit echt gelukkig geweest, totdat ik lid van de kerk werd', zegt ze. 'De zendelingenlessen en de kerkvergaderingen maken me zo blij.'

FOTOGRAFE, CHIRLEY ROUNDY ARNOLD

Marie Broodhead, met haar blanke huid en lange kastanjebruine haar, woont nu drie jaar in Ivoorkust. Zij is bijna vijftien en klaspresidentte rozenmeisjes van de Gemeente Cocody. Dit kamp op het

strand zal haar laatste grote activiteit zijn met deze vriendinnen, omdat de familie Broodhead spoedig naar de Verenigde Staten terugkeert, om daarna naar Venezuela te verhuizen. Marie staat op en brengt haar gevoel

Het jaarlijkse jonge-vrouwenkamp van het District Abidjan (Ivoorkust), dat dit jaar op het strand plaatsvond en werd bezocht door elf jonge vrouwen, was een mengeling van culturen, talen, getuigenis en pret.

lens onder woorden: 'Ik zal jullie zo missen. Jullie zijn mijn vriendinnen geworden.'

Bij aankomst in Ivoorkust besloot de familie Broodhead 's zondags kerkvergaderingen in de Engelse

taal te houden. In september 1987 kwam ouderling Marvin J. Ashton van de Raad der Twaalf naar Ivoorkust om het land toe te wijden aan de verkondiging van het evangelie. Hij logeerde bij de familie Broodhead en

riep broeder Terry Broadhead, Marie's vader, als eerste gemeente-president van de Gemeente Abidjan. Zij begonnen de vergaderingen in de Franse taal te houden. Frans is de officiële taal van Ivoorkust. Marie kreeg elke zondag een spoedcursus Frans. Nu spreekt ze het vloeiend.

Marie heeft de kleine gemeente van vijftig mensen zien uitgroeien tot een district van vijf gemeenten met meer dan vierhonderd leden. Door haar kennis en beleving van het evangelie is zij een goed voorbeeld voor de andere meisjes van haar leeftijd.

Een van de meisjes wacht tot het eind van de dienst met opstaan. 'Toen ik de evangelieboodschap had gehoord, wist ik dat ik lid van de kerk moest worden om gelukkig te kunnen zijn', zegt ze. 'Het was 't waard. Nu ben ik echt gelukkig.' Zij werd buiten de deur gezet vanwege haar lidmaatschap in de kerk, maar ze heeft er geen spijt van.

De getuigenisdienst op het strand is voorbij. Zuster Gueu raapt op de terugweg naar het kamp zonder haar pas in te houden een kokosnoot op en zet die op haar hoofd en loopt verder. Philomène Gueu volgt het voorbeeld van haar moeder en beiden wandelen gracieus met rechte rug onder de palmbomen.

Afrikaanse meisjes leren al vroeg in hun leven hoe zij iets op hun hoofd moeten dragen. Na veel oefenen wordt het een handige manier om van allerlei voorwerpen te vervoeren. Tijdens het kamp wordt er

veel door de meisjes en leidsters op het hoofd gedragen: pannen, hout, boeken, dagrantsoen en een waterkan van 12 liter.

MENGELING VAN CULTUUR EN VRIENDSCHAP

Het kampprogramma in Abidjan mengt culturen en talen. De kamplieden variëren van 'Vader Jakob' en 'Row, Row, Row Your Boat' tot verschillende Afrikaanse wijsjes. Alle meisjes spreken Frans en hun eigen stamtaal. Beta en Baule zijn hier de bekendste stamtalen.

Abidjan is een smeltkroes van mensen uit verre dorpen en uit buurlanden, die hier naartoe komen voor betere banen en hogere lonen. De jonge vrouwen die met hun ouders zijn meegekomen, zijn ver weg van het leven waaraan zij gewend waren. Zij vinden het fijn om nieuwe vrienden te maken met wie zij iets gemeen hebben in de kerk en in de activiteiten van het district.

De Afrikanen hebben geen moeite met het sluiten van nieuwe vriendschappen of het zich utoen in de kerk en in de activiteiten van het district.

aangemoedigd elkaar tijdens de hike een lied te leren. Amoahedwige Kowies uit de Gemeente Abobo leert de anderen er meer dan een. Ze is niet te stuiten als ze eenmaal op dreef is. Ze gaat de meisjes voor in een Afrikaanse dans; de meisjes begeleiden haar zang met handgeklap.

De meisjes leggen ook knopen, vinden het Noorden door de positie van de zon en leren elkaar EHB0. Zij gebruiken een lege plastic fles zonder bodem met een plastic zak eraan, waar het kampeerboek op wordt gelegd om mond-op-mondbeademing te leren.

Evenals verschillende andere meisjes had de dertienjarige Michelene Kouame hele hoge verwachtingen van het kamp, zodat ze haar zondagse jurk droeg. Het dragen van een wikkellok of een jurk voor elke gelegenheid is hier niet ongebruikelijk – het wordt verwacht. Maar toen het tijd werd om het vuur aan te steken, moest ze wel voorzichtig zijn om haar jurk niet vuil te maken of er brandgaten in te krijgen.

Hoewel het kamp maar een half uur van Abidjan af ligt, is dit voor verschillende meisjes de eerste keer

dat ze op het strand zijn. Het grootste deel van de tijd brengen Afrikaanse meisjes door op school, als hun ouders zich dat kunnen veroorloven, of moeten zij de kost verdienen. Er is maar weinig tijd voor vermaak.

De stad Abidjan wordt bijna geheel omgeven door een prachtige laguna. Op sommige plaatsen ligt deze zoetwaterplas, gescheiden door een strook zand, niet meer dan 30 meter van de oceaan. De laguna nodigt uit tot een duik in de golven, maar alleen Marie Broodhead en Chrystal Arnold kunnen zwemmen. De anderen willen het liever in ondiep, kalm water leren. De oceaan, hoewel schitterend, is ruw en gevaarlijk. Zelfs de mensen uit de dorpen aan de kust wagen zich niet in de beukende golven. Zij zwemmen en baden liever in de laguna. In de oceaan vissen ze alleen.

De meisjes en hun leidsters gaan op huis aan. Zij hebben samen gelachen, veel geleerd, getuigenis gegeven. Hun geloof en de vriendschappen zijn gegroeid. De meisjes kijken uit naar het volgende kamp – en nemen zich voor hun vriendinnen uit te nodigen. □

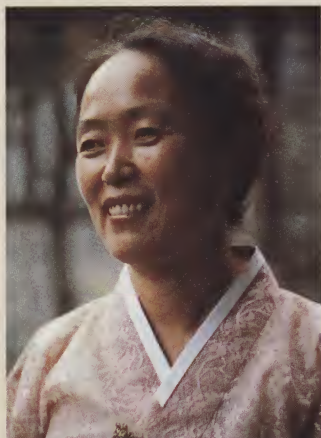

Arnold Friberg: **Mormon zegt een eens machtige natie voorwel**

'En mijn ziel werd door smart verscheurd wegens de gesneuvelden van mijn volk, en ik riep uit:

'O, gij schonen, hoe hebt gij van de wegen des Heren kunnen afkwalen! O, gij schonen, hoe hebt gij die Jezus kunnen verwerpen. Die met open armen gereed stond om u te ontvangen!

'Ziet, wanneer gij dit niet hadt gedaan, zoudt gij niet zijn gevallen. Doch ziet, gij zijt gevallen, en ik beitreuf uw verties.' (Mormon 6:16-18).

De kerk maakt een stormachtige groei door nu veel mensen over de hele wereld het evangelie van Jezus Christus aanvaarden. Met deze groei ontstaat er in veel wijken en ringen een culturele en etnische verscheidenheid. Deze verscheidenheid houdt een uitdaging in: de eenheid bewaren onder de heiligen – één te zijn met God en met elkaar. (Zie 'Eenheid in verscheidenheid', blz. 26.)